

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

"EL NUEVO PERIODICO"

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Esqr. 316 31 - Retiro 5839

Leto I.

BUENOS AIRES, 3. FEBRUARJA 1934

štev. 20

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs. LIST IZHAJA OB SOBOTAH

STANKO KOSOVEL:

SLOVENSKA KULTURA V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje)

SREDIŠČA KULTURE

Kakšno je kulturno življenje tega blizu dvamilijonskega naroda, ki je doživel zgodovinsko nesrečo, da so razkosali njegovo etnografsko ozemlje na tri države, od katerih je doma samo v eni ter ima tako močno emigracijo v prekomorskih deželah? Oglejmo si v glavnih potezah stanje njegove kulture od l. 1918. do danes!

Do l. 1918 smo imeli Slovenci resda za kulturni center Ljubljano, toda poleg Ljubljane je bila že izredno močna kulturna postojanka Gorica. Trst in Maribor sta nekoliko zaostajala, vendar nista mirovala. Trst je imel povrh tega važno vlogo v političnem življenju. Ja pa slovenski živelj v Trstu ni bil brez kulturne zavesti, pričal dejstvo, da je imel tam slovensko gledališče v "Narodnem domu". To gledališče je obstajalo v okvirju "Dramatičnega društva" in v njem so delovali nekaj časa mnogi najboljši slovenski igralci tedanje dobe (Verovšek, Danilova itd.). V dobi narodnega prebujanja pa se je zatekel v Trst celo eden izmed vogačnih stebrov slovenske kulture Fran Levstik, ki je imel tudi vlogo v "Slavjanski čitalnici". Medtem ko je imela predvojna Gorica Gabrščkovo "Sočo" in kopico drugih tednikov, je izhajala v Trstu "Edinost", ki se je povzela, kratko pred svetovno vojno, na tehnični višek med slovenskimi listi. V Gorici pa so izdajali "Vedo", ki je imela naravnost ogromen vpliv na tedanje stanje slovenske miselnosti. Za značaj Ljubljane je zanimivo, da takrat ni zmogla revije takšnega duha, izvzemaš dogmatsko omejeni "Čas", glasilo teologov Leonove družbe. Znanstveno delo si je torej našlo torišče bolj na periferiji slovenstva, pomaknilo se je na jug. Škoda, da ni svetovna vojna počakala še kakšnih petnajst let! Ušoda slovenskega naroda bi bila tedaj gotovo drugačna nego je danes.

Ljubljana si je ohranila kulturno vodstvo v književnosti in likovni umetnosti tudi preko prehodne dobe v svetovni vojni. Imela je "Ljubljanski Zvon", nekakšno oficiole glasilo lepega slovstva, ter "Dom in svet", kjer je začela malo pred vojno pod vodstvom umetnostnega zgodovinarja Izidorja Cankarja vstajati nova generacija katoliške smeri. V Ljubljani je bil nadalje založnik Lavoslav Schwentner, pri katerem so izšla malome vsa dela Ivana Cankarja. Poleg njega so delovali še Kleinmayr & Bamberg pa Narodna knjigarna. Okolu teh založnikov se je zbiral tedanji pisateljski rod.

Po l. 1918 se je tudi to spremenilo. Še med vojno sta se osnovali v Ljubljani dve novi založbi, ki sta postali odločilni za nadaljni razvoj naše knjige: Tiskovna zadruga in Nova založba. Prva je prevzela od Narodne tiskarne "Ljubljanski Zvon" in začela izdajati dela starejših pisateljev (Jurčiča, Tavčarja, Maslija-Podlimbarskega, Jenka itd.)

v novih, modernemu duhu odgovarjajočih edicijah. Druga je uvajala v javnost mlade dominsvetovce. Tako je n. pr. izdala v ponatisu potopisno-psihološki roman Izidorja Cankarja "S poti", ki je bil nekakšna legitimacijska manifestacija te struje. Pri tej založbi so izšli še drugi (Finžgar, Majcen), danes pa je njeno edino izdajateljsko delo izdajatelj Zbranih spisov Ivana Cankarja, katerih je izšlo že 15 knjig ter bo še v petih do šestih knjigah popolnoma zaključeni.

RAZMAH SLOVENSKE KNJIGE

Nekaj let sta edino ti dve založbi predstavljali idejno ločnico v slovenskem založništvu. Potem je prišlo drugače. V slovensko založništvo se je uvedel kupijski princip: ne le načelo izdajanja, ampak tudi načelo donosnega prodajanja knjig. Ker ni bilo dovolj izvirnih spisov, so segli založniki po prevodih iz svetovne književnosti. Tako je na Slovenskem zraslo število založb in izdaj do neslutene višine. Nastala so mnoga nova podjetja, stara so se preuredila ali pa so postavila svoje delo. Poleg največje ljudske založbe Mohorjeve družbe v Celju imamo danes, v glavnem, naslednje založbe: Modro ptico, Jugoslovansko knjigarno, Tiskovno zadrugo, Novo založbo, Vodnikovo družbo, Cankarjevo družbo, Umetniško propagando, Hram, Krekovo knjižnico, Belo-modro knjižnico, Prijatelja itd. Mohorjeva družba se je zaradi pripadnosti Celovca pod Avstrijo preselila najprej v Prevačje, zdaj pa je v Celju. Otroške knjige izdaja "Mladinska Matica", v prenovljeni obliki pa deluje "Slovenska Matica", ki nakazuje višino knjižne produkcije na Slovenskem. Našeta založništva pošljejo vsako leto med slovensko občinstvo ogromno število knjig. Kakšen je delokrog posameznih družb, naj povedo približne številke članstva. Mohorjeva družba tiska svoje redne publikacije letno v 50.000 izvodih (izdaja pa tudi izredne knjige). Vodnikova družba ima 20.000 naročnikov, Cankarjeva, ki je namenjena

pretežno delavskim slojem, 5000. Mladinska Matica izdaja mesečnik "Naš rod" in letno štiri knjige za otroke. Ima 25.000 naročnikov. Slovenska Matica tiska svoje knjige v nakladi nad 4000. Ostale založbe skupaj izdajo na leto povprečno 30 do 50 knjig, ki se tiskajo gotovo v približnem skupnem številu 50.000 izvodov. Z mirno vestjo lahko zapišemo, da gre na Slovenskem danes v svet letno okrog 150.000 knjig. In vse to se prečita več ali manj v Jugoslaviji, kajti izven njenih mej je težko kaj poslati rojakom, ki imajo zaradi tega svoja posebna izdajateljstva.

Ni dvoma, da se pri nas se nikoli ni toliko tiskalo in čitalo kakor danes. Slovenci imamo štiri dnevniške (Jutro, Slov. narod, Slovenec, Mariborski Večernik), 22 tednikov in nad 140 mesečnikov in polumesečnikov. Vsebinsko so listi zelo raznovrstni in popolnejši od listov pred vojno. S tem napredkom, kakor tudi z ogromnim čitateljskim krogom, se lahko ponasamo doma in pred svetom.

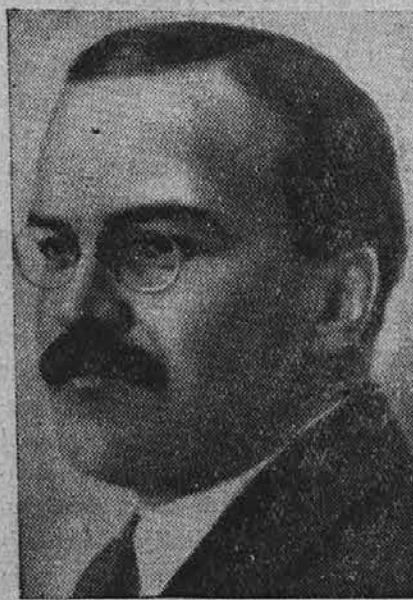
GLEDALIŠČE, RADIO, KNJIŽNICE, DRUŠTVA

Poleg knjige, ima največji vpliv na prosveto gledališče. Tudi v tem pogledu smo na znatni višini. Stalnih odrov in gledališč imamo v Sloveniji sedem, od teh polovico v Ljubljani. Gledališče je tudi v Mariboru, dalje v Celju, Ptuj, Kranju in v drugih manjših mestih. Ljubljana ima posebno gledališče za opero in drugo za dramo. Poleg tega deluje v Ljubljani marljivi "Sentjakovski oder", ki predstavlja prehod od diletantskega gledališča k poklicnem. Vsa ta gledališča in odri so proizvajali od l. 1918 do danes 125 oper, 20 baletov, 86 operet, 27 klasičnih in 225 drugih dram in komedij. Predstav je bilo na tisoče.

Kako prospejajo diletantski odri in sploh društveno življenje na deželi, naj pove kratka statistika. Samo l. 1932 se je vršilo na diletantskih odrih po deželi 2817 dramskih, 240 glasbenih predstav, 179 sportnih prireditev, 157 akademij in proslav, 152 predvajanj kulturnih filmov, 171 posebnih predavanj ter 104 mešane predstave. Vseh predavanj pa je bilo l. 1932 na Slovenskem 5300. (Nadalj. v prih. štev.)

Stalinove izjave na kongresu v Moskvi

V Moskvi se je otvoril pretekli petek 17. vseruski kongres komunistične stranke. Prejšnja velika skupščina se je vršila leta 1930. Iz vseh krajev Sovjetske zveze je prišlo za to priliko v Moskvo dva tisoč zastopnikov krajevnih organizacij.

Molotov, predsednik sveta ljudskih komisarjev

Stalin je imel velik govor, v katerem je dejal, med drugim:

Vojna proti Sovjetski zvezi bi pomenila pričetek svetovne revolucije, ki bi najprej izbruhnila v Aziji in v Evropi. V večini držav bi evolucija obratovala s kapitalističnimi vlada. Blazni nameni onih, ki si želijo vojne in ki pri tem gledajo na Rusijo, so vsega obsojanja vredni. Napačno bi bilo, ko bi mislili, da gojijo samo japonski militaristični krogi načrte za oborožen napad na Sovjetsko zvezo, ki naj bi jim omogočil da bi jo oplenili in opustošili. Mi prav dobro vemo, da so takšnih misli tudi nekateri evropski politični krogi. Če bi pa prišlo do klanja, bo bodoča vojna za buržoazijo najbolj nevarna od vseh, kar jih je bilo v zgodovini človeštva, ker se bo ruski narod do poslednjega človeka boril za svojo zemljo, pa tudi zato, ker bodo naši prijatelji, ki živijo v državah, katere so nam nasprotni, poskrbeli za to, da bodo zadali smrtni udarec onim, ki se bodo držnili dvigniti orožje proti Sovjetski zvezi. Ti naši prijatelji bi poskrbeli, da se uničijo vlade, ki so sedaj v rokah veleposestnikov.

Ruska prizadevanja za sklenitev nevtralnostnih pogodb s sosednimi državami so žela lepe uspehe in so se tudi močno izboljšali odnosi napram Franciji in Poljski, ki sta bili nekoč sovražno razpoloženi napram Rusom. Na obzorju pa sta še vedno dva grožnja oblaka: Japonska in Nemčija. Odnosi med Rusijo in Japonsko se morajo temeljito izboljšati. Japonska vlada ni hotela skleniti nevtralnostne pogodbe, ki bi bila tako zelo potrebna obema državam, in to kaže, da je v ja-

ponsko-ruskih odnosih marsikaj, česar bi ne smelo biti. Pogajanja zaradi kitajske vzhodne železnice niso bila prekinjena radi naše krivde, marveč zavoljo samovoljnega postopanja japonskih agentov, ki so aretirali ruske uradnike. Poleg tega pa treba še vpoštevati, da delajo japonski militaristi propagando za vojno proti Rusiji. Japonska vlada je napram tem izzivanjem docela ravnodušna. Iz vseh teh razlogov je razumljivo, da je ozračje zelo napeto. Mi bomo vkljub vesmu še nadalje vodili politiko miroljubnosti, vendar pa moram naglasiti, da ni vse samo od nas odvisno. Zato je potrebno, da temeljito poskrbimo za obrambo dežele.

Odnosi z Nemčijo so se zelo poslabšali, odkar se je v sosedni državi izvršila sprememba režima. Ljudje, ki so sedaj na vladi, bi radi zasedli Ukrajino, prizadevali pa so si tudi, da bi iz baltičskih držav ustvarili bazo za napad proti sovjetski Rusiji.

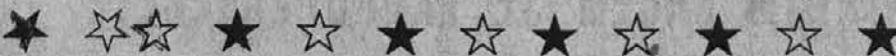
Stalin je govoril celih pet ur. Razpravljal je tudi o notranjem položaju in je v tem pogledu dejal:

Sovjetska zveza se je razvila iz poljedelske dežele v industrijsko, iz zaostale in neizobražene države v napredno državo z mnogimi šolami. Ustvarile so se velike industrije, kjer se izdelujejo traktorji, avtomobili, letala, turbine, elektriški stroji itd. Izdelujejo se sintetični gumi in umetna prediva. Statistike dokazujejo, da je sovjetska industrija sedaj za štiri krat močnejša od predvojne ruske industrije.

Obdelana zemlja je merila leta 1933 129 milijonov hektarjev v primeru s 105 milijoni iz leta 1913. Pridelek žita je bil v preteklem letu 898 milijonov stotov, leta 1913 pa 80r. Reorganizacija poljedelstva se je že izvršila in danes je 200.000 traktorjev v delu. Sedanji režim je odpravil bedo in brezposelnost na deželi. Mnogo pa bo treba še storiti za izboljšanje železnice, ki nikakor še ne zahteva potrebam.

Nastopili so tudi drugi govorniki, med njimi Molotov, ki je dejal:

V preteklih letih smo bili primorani računati z možnostjo vojne, danes pa je položaj na Skrajnem vzhodu tak, da moramo našo pazljivost podvojiti ter biti pripravljeni na vsak slučaj, da bomo mogli braniti pridobitve naše revolucije. Dočim nadaljujemo svojo politiko miroljubnosti in sodelovanja z drugimi državami, ne smemo pozabiti na rdečo vojsko, ki mora biti vedno pripravljena za takojšen nastop.

Pred nemškim konzulatom v New Yorku so se vršile velike demonstracije, ker nemške oblasti še nočejo izpustiti Torglerja, Dimitrova in tovarišev.

DALADIER JE SESTAVIL NOVO VLADO NA FRAN-COSKEM

Ker so bili nekateri člani Chautempsovega kabineta zapleteni, četudi neposredno, v škandalozno ponarejevalsko afero, katere glavni krivec je bil Staviski, se je javnost tako razburila, da je prišlo, posebno v Parizu, do hudih izgovorov in so mnogi resni ljudje opozarjali, da je sedanji republikanski in demokratični režim v nevarnosti. Ker na drugačen način ni bilo mogoče pomiriti javnega mnenja, je Chautemps predložil ostavko celokupne vlade.

Po raznih posvetovanjih je predsednik republike Lebrun poveril mandat za sestavo novega kabineta bivšemu ministrskemu predsedniku Daladieru, ki si je izbral naslednje glavne sodelavce:

Pravosodni minister: E. Penancier, finančni F. Pietri, notranji E. Frot. Ministrstvo predsedništva in ministrstvo za zunanje zadeve bo vodil Daladier.

Eden izmed prvih sklepov novega kabineta je ustanovitev posebne parlamentarne komisije, ki naj natančno preišče bayonneski škandal, tako da ne bo nobeden izmed krivcev ušel zasluženi kazni. Pričakujejo, da bo ta sklep pomirjevalno vplival na razburjeno francosko javnost.

PONESREČEN POLET ITALIJANSKEGA LETALA S 71

V soboto zjutraj se je dvignilo z letališča Montecelio pri Rimu veliko italijansko letalo S 71, čigar posadka je imela namen, ponesti pošto v treh dneh iz Rima v Buenos Aires. Letalo je vodil znani italijanski pilot Lombardi, katerega so spremljali še trije drugi letalci. Do Casablance in Dakarja, kjer je letalo pristalo za kratek čas, je vse šlo srečno, pa tudi polet preko Atlantskega oceana se je izvršil v redu, dokler se niso letalci bližali brazilski obali. Od obrežnih postaj in od nemške ladje "Westphalen", ki ima služiti kot pomorsko oporišče za bodoče nemške prekooceanske polete, so letalci prejeli podatke o vremenu ter o poziciji, v kateri so se nahajali. Vkljub temu pa se je zgodilo, da je S 71 zašel s prave poti; na mesto da bi krenil proti Natalu, torej na jug, je krenil proti severu. Letalci so dolgo časa krožili, da bi našli kakšno letališče, kjer bi mogli pristati, a ker jih ni bilo pričakovati v tistih krajih (pač pa so bila vsa bolj južno ležeča pristanišča celo noč razsvetljena), je bilo njihovo iskanje brezuspešno. Ko jim je začel manjkati bencin, so se odločili, da pristanejo na morskem obrežju. Tako so tudi storili, a so pri tem imeli izredno smolo. Letalo je zadelo v neko skalo ter se razbilo. Radiotelegrafist in mehanik sta pri tem zadobila precejšnje poškodbe. Zanimivo je, da je skala, ki je povzročila nesrečo, edina na približno petdeset kilometrov dolgem obrežju, na katerem bi bilo letalo lahko srečno pristalo.

Ponesrečene letalce so kmalu našli. Izsledil jih je neki francoski

PRVA SLOV. ZOBNA KLINIKA
Malabia 418,
na križišču s Triunvirato
U. T. 4504

Kombinacija tramvaja in podzem. železnice Lacroze, postaja Canning Krone, mostovi in popravila

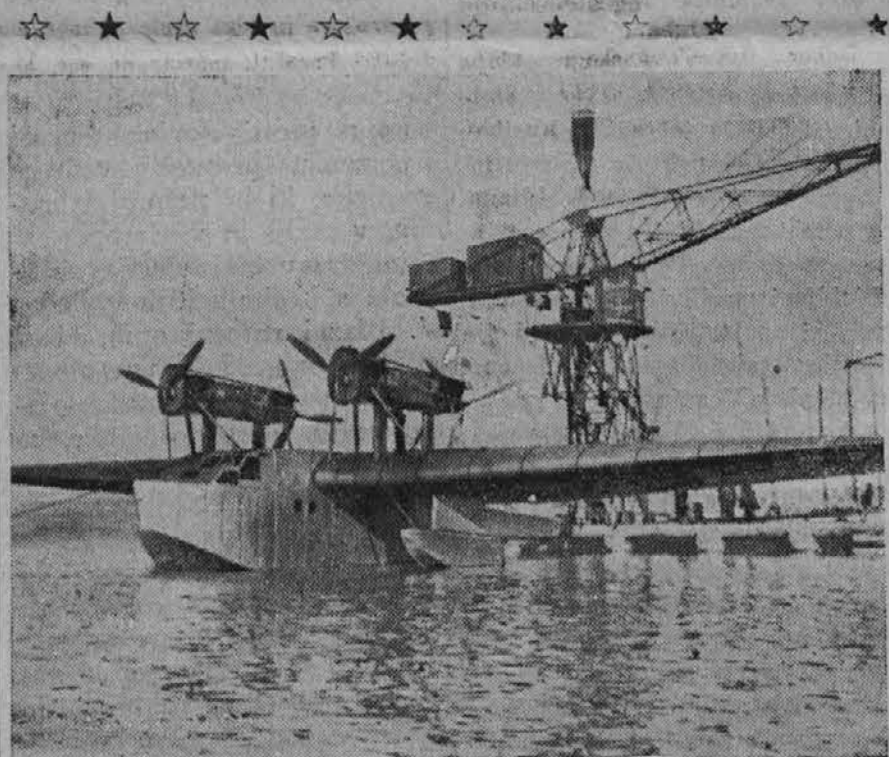
Delo zajamčeno — Cene zmerne
Ordinira od 9. do 12. in od 14. do 22.
Ob nedeljah od 9. do 15.

M. Pavlusiak

BALKANSKI PAKT

Kakor poročajo iz Beograda, se sestanejo te dni v jugoslovanski prestolnici zunanji ministri Turške, Romunske, Grške in Jugoslavije. Razpravljali bodo o balkanskem paktu ter najbrž tako spremenili njegovo besedilo, da bodo tudi Bolgarski omogočili pristop k balkanski zvezi.

pilot in poskrbel, da jim je bila poslana pomoč. Mnogo hrupa in protestov so izzvale izjave letalcev, ki so trdili, da so jih radio-postaje francoske letalske družbe ter nemške ladje "Westphalen" z napačnimi podatki nalašč spravile na napačno pot. Od vseh strani so začeli prihajati protesti, posebno pa je bila užaljena francoska družba, ki je bila, kakor izjavlja, vse skrbno pripravila in temeljito poskrbela, da bodo letališča in oddajne postaje pomagale italijanskim letalcem na zadnji in najbolj nevarni etapi njihovega drznega poleta. Užaljene pa so se čutili tudi Brazilci, ker so radiotelegrafisti, ki so letalu oddajali podatke in navodila, brazilski državljani. V Porto Alegre je prišlo celo do precej burnega incidenta. Neka tamošnja italijanska paroplovna družba je imela v izloženem oknu naznanilo, da se je italijansko letalo razbilo, ker da je bilo namenoma napačno informirano s strani oddajnih brezžičnih postaj. Demonstranti so grozili, da bodo razbili urade, pa je morala italijanska družba odstraniti listek, na katerem je bila napisana neosnovana in žaljiva obdolžitev.

Ogromno vodno letalo, opremljeno s 4 motorji, katerih vsak ima 650 konjskih sil, je bilo zgrajeno z namenom, da bo prevažalo pošto med Francijo in Ameriko

NEMŠKO-POLJSKA POGODBA O NENAPADANJU

Nemški zunanji minister von Neurath in poljski poslanik Lipski sta pretekli petek podpisala v Berlinu pogodbo o nenapadanju, ki bo veljala deset let. Državi se obvezujeta, da bosta vse spore reševali mirnim potom. Vest o sklenitvi tega dogovora med poljsko republiko in "rajhom" je izzvala raznovrstne komentarje. Na vsak način izgleda, da se je poljska vlada odločila kreniti v zunanji politiki na samostojno pot in opustiti dosedanje tesno sodelovanje s Francijo. Značilno je tudi, da v pogodbi ni nikakor omenjena Zveza narodov. Nemci so se torej za deset let odpovedali svojim starim aspiracijam po zemljah, ki so sedaj sestaven del Poljske. Kaj so pa Poljaki v zameno ponudili Nemcem? Glede tega vprašanja je mnogo ugibanja, pa hočejo nekateri vedeti, da je Poljska obljubila Nemčiji nevtralnost za slučaj, da bi nastali kakšni zapletljivi zaradi morebitne priključitve Avstrije k nemški republikli.

NAŠE ČITATELJE OPOZARJAMO

na zanimivi članek "Slovenska kultura v Jugoslaviji", ki ga je spisal za "Novi list" Stanko Kosovel, brat našega pokojnega pesnika Srečka. Članek vsebuje mestoma podatke, ki so dragoceni, ker še niso bili nikjer objavljeni. Uredništvo si je zagotovilo že lepo število sotrudnikov. Z zadoščenjem beležimo dejstvo, da so se mnogi rojaki pohvalno izrazili, ker "Novi list" tudi vsebinsko vedno bolj napreduje. Pozdrav dr. Čoka, Bevkovo črtico, prispevke arh. Sulčiča in dr. Božiča ter lepe črtice gospoda G. Juga so naši rojaki čitali, kakor nam zagotavljajo ustmeno in pismeno, z največjim zanimanjem.

CENTRALIZACIJA DRŽAVNE OBLASTI V NEMČIJI

Važna sprememba se je izvršila pretekli torek v Nemčiji. Reichstag, pred katerim je imel Hitler velik govor o zunanji politiki in o drugih vprašanjih, ki so v zvezi s sedanjim fašističnim režimom, je odobril vladni predlog o državni reformi, ki določa:

1. Deželna ljudska zastopstva so odpravljena;
2. Suverena prava posameznih dežel se prenesejo na "rajh" in na vlade, ki so mu podrejene;
3. Deželni namestniki so podrejeni rajhovskemu notranjemu ministru;
4. Rajhovskemu notranjemu ministru je poverjena naloga, da izvede ta zakon.

Izvedla se bo s tem centralizacija državne oblasti ter se bo uveljavilo pravo ujedinjenje, za katere se je že stoletja vodila borba v Nemčiji.

Hitler je v svojem govoru povzdigoval fašistično revolucijo, v zvezi z raznimi drugimi vprašanji pa se je dotaknil tudi monarhističnega gibanja ter je izjavil, da niti sanjati ni treba več na kakšno vpostavitve monarhije v Nemčiji. Napadel je versailleško mirovno pogodbo in dejal, da se nobena sila ne bo mogla upirati nemškim zahtevam po enakopravnosti. Zatrjeval je, da Francijo nihče ne ograža in da so Nemci tudi pripravljeni dokazati svoje dobro razpoloženje napram svojim zapadnim sosedom.

PIKNIK V MARTINEZU

V nedeljo je imel Sokol "La Paternal" svoj piknik v Martinezu. Udeležilo se ga je mnogo članov in članic ter lepo število družin, odzvalo pa se je vabilu na to lepo zabavo tudi precejšnje število članov Prosvetnega društva I. Ves čas je vladalo dobro razpoloženje med izletniki, društveni orkester je "rezal" plesne komade, da so imeli oni pari, ki so jih pete srbele, prilike dovolj, da se naplešejo po peščenih preprogi. Članji obeh društev so zapeli tudi par lepih pesmi, za kar so želi obilo pohvale.

Za tekme je bilo mnogo zanimanja. Pri teku na 70 m, ki se je moral vršiti v vodi, ker je bila reka narasla, je prvi prišel na cilj predelovalec Sokola Silvan Pečenko. Med ženskami pa je imela najbolj urne noge Marija Mavec, hčerka sokolskega podstaroste. Od naraščaja je v teku na 30 m prvi pritekel Oskar Cesar, sin društvenega blagajnika. Bufet je dobro delal in le prehitro je mineval čas. Izletniki so se vrnili v mesto z zavestjo, da so preživeli lep dan v prosti naravi.

RAZNE VESTI

Fašistični tribunal v Rimu je obsodil J. Malvasija in P. Malvestitija vsakega na pet let ječe, dva njuna tovariša pa na 3 in 2 leta, ker so bili obdolženi, da so v Milanu ustanovili opozicijsko organizacijo "Guelfi", ki si je prizadevala, da bi pripravila upor proti fašizmu. V organizaciji je bilo baje tudi mnogo mladih katoličanov.

Velik požar je bil izbruhnil preteklo sredo na Sušaku in je povzročil škodo, ki jo cenijo na približno osem milijonov dinarjev. Gasit so prišli tudi italijanski ognjegasci z Reke, za kar so jim jugoslovanske mestne oblasti izrekle zelo pristrčno zahvalo.

Romunsko vojno ministrstvo je odredilo proces proti morilec bivega ministrskega predsednika Du-

Umorjeni romunski ministrski predsednik Duca, ki je postal žrtev atentata

ca. Med obtoženimi je tudi nekaj voditeljev "Železne garde", med njimi general Cantacuzene.

Indijski voditelj Gandhi je prevzel vodstvo zbiranja prispevkov za žrtve poslednjega velikega potresa v Indiji. Izjavil je, da je to nesrečo poslal nad Indijce Bog, ker mirno prenašajo krivice, ki se jim godijo. Napovedal je tudi, da bo v kratkem spet nadaljeval kampanjo za neodvisnost Indije.

Tudi Poljaki bodo uvedli sterilizacijo. Pravosodni minister je že pripravil zadeven zakonski osnutek, po katerem naj bi se prisilno sterilizirali vsi oni, ki imajo kakšno neozdravljivo bolezen.

36 nemških profesorjev, ki so morali redi fašističnega teorja zapustiti svojo domovino, je sedaj nameščenih na severnoameriških visokih šolah.

Vstaje v pokrajini Fukjen je sedaj konec. Uporni 19. kitajski armadni zbor se je udal nankinški vladi.

339 potnikov je utonilo, ko se je preteklo nedeljo pri Nagasakiju potopila japonska ladja "Asahi Maru". Od 350 potnikov se jih je rešilo samo enajst.

Japonski poslanik v Rimu je pri Mussoliniju protestiral radi nekega njegovega članka, ki je obsojal japonski imperijalizem. Mussolini je diplomata pomiril s tem, da mu je izjavil, da ne goji nobene mrznje proti Japoncem, vendar pa da je njegov članek samo izraz javnega mnenja.

Čilske oblasti so aretirale pretekli ponedeljek 54 častnikov in podčastnikov karabinerskega zbora, ker so obdolženi, da so pripravljali vstajo, katere namen je baje bil, da bi se v sosedni republikli osnovala komunistična vlada.

KROJAČNICA
P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires Monte Dinero 901

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calla Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA. KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO. IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

ARGENTINSKE VESTI

SLEPARIJE Z DEVIZNIMI DOVOLJENJI KONTROLNE KOMISIJE

Pretekli teden je finančni minister objavil uradno poročilo o sleparijah, ki so jih vršili z dovoljenji valutne kontrolne komisije nekateri njeni nameščenci s pomočjo dveh višjih uradnikov tukajšnjega denarnega zavoda „Banko de Londres“ ter nekaterih borznih agentov. Kakor smo že poročali, je bilo mnogo oseb, ki so zapletene v to zadevo, aretiranih in je bilo proti njim uvedeno sodno postopanje. Po računih finančnega ministristva so sleparji zaslužili s temi posli od 200 do 250 tisoč pesov.

Sleparija je v bistvu obstojala v tem: preskrbovali so si na slepanski način dovoljenja za nakazila v inozemstvo, ki jih komisija izdaja le trgovcem, ki dokažejo, da morajo plačati blago, katero so uvozili iz tujine, ali pa da morajo izvršiti kakšno drugo utemeljeno finančno transakcijo. S sleparskimi dovoljenji so dobili devize po uradnem tečaju ter jih nato prodajali „črni borzi“ z dobičkom od približno 25 od sto.

V torek je predsednik republike general Justo podpisal naredbo finančnega ministra, s katero se postavljajo vsi nameščenci kontrolne komisije „en comisión“ ter se odpuščajo uradniki Mauricio Dinerman, Carlos Ruperto Fernandez in Santiago Queirolo, ki so sodelovali pri sleparijah.

RADIKALSKI KONFINIRANCI V USHUAJI

V petek je prispela v Ushuajo ladja, ki je privedla tja konfinirane radikalne vođa, kateri

Če hočete

še nadalje redno prejemati list, poravnajte takoj naročnino, ali pa nam vsaj dostavite izjavo, natiskano na sedmi strani te številke.

so bili zapleteni v poslednjo vstajo v pokrajini Santa Fe. Konfiniranci se bodo smeli svobodno kretati po mestu.

ŽELEZNIŠKA NESREČA

V bližini naselbine Cañada Rica, 44 km od Pergamina, sta se trčila dva tovorna vlaka. Nesreča se je dogodila preteklo soboto. Ranjenih je bilo pet oseb, lokomotiva in dvanaest voz pa je bilo močno poškodovanih.

POTRES

V Río Cuarto in okolici so čutili v soboto zjutraj precej močne potresne sunke, ki sicer niso naredili nobene škode, pač pa so precej vznemirili ondotno prebivalstvo.

NOV MINISTER ZA VOJNO MORNARICO

Za novega ministra vojne mornarice je bil imenovan poveljnik Eleazar Videla, ki je pretekli ponedeljek položil predpisano prisego pred gen. Justom in člani vlade.

PASJI DNEVI

Od leta 1925 ni bilo takšne vročine v Buenos Airesu, kakršno smo imeli v torek, ko je toplotomer kazal 39,5 stopenj Celzija. Prišel je pozneje dež, ki je nekoliko ohladil toplomer, nikakor pa ne naš, uboge zemljane; dasi je nekaj stopenj manj vročine, pa le občutimo prav hudo sedanje pasje dneve, ker je ozračje močno nasičeno z vlago.

ARGENTINSKI IZVOZ V LETU 1933

Pred nekaj dnevi so bili objavljeni statistični podatki, iz katerih je razvidno, da je znašala vrednost argentinske zunanje trgovine v preteklem letu, izvzemši zlato, 2.017 in pol milijonov papirnatih pesov, prejšnje leto pa 5 od sto več. Uvoz je znašal približno 897 milijonov, izvoz pa 1.120 in pol milijonov pesov. V primeru z letom 1932 se je vrednost izvoza, računana v papirnatih pesih, zmanjšala za 13 od sto.

NAČRT ZA KOLONIZACIJO

V torek je vlada imenovala posebno častno komisijo, kateri je poverjena naloga, da izdela načrt za kolonizacijo zemljišč, ki so last državnih bank. Komisiji bo predsedoval minister za poljedelstvo.

TRGOVINSKA POGODBA S HOLANDSKO

V sredo je bila v Buenos Airesu podpisana začasna trgovinska pogodba med Argentini in Holandsko, ki je v svojih določbah v mnogem podobna pred nedavno sklenjeni pogodbi z Belgijo.

DRUŠTVENI VESTNIK

Bodoče prireditve Jugoslovanskega kluba

Odbor Jugoslovanskega kluba naznanja, da se bodo vršile v klubskih prostorih, calle Florida 621, naslednje prireditve:

- 4. februarja ob 17. uri: Družinska zabava;
- 10. istega meseca ob 22. uri: Maškeradni ples;
- 13. februarja ob 17. uri: Velik pusti ples.

SÓKOL "LA PATERNAL"

Vabi

svoje članstvo na 3. redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 4. februarja, t. l. ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih, ulica Donato Alvarez 1486.

Kot lansko leto, se bo tudi letos vršila prosta pustna zabava s plesom v društvenih prostorih, Donato Alvarez 1486, ob 17. uri popoldne 11. februarja, in ob 18. uri dne 13. februarja t. l.

Za obilno udeležbo se priporoča

ODBOR.

D. K. D. LJUDSKI ODER

"Ljudski Oder" bo priredil v soboto, dne 10. februarja, točno ob 9. uri zvečer, v dvorani "Italia Unita", Cangallo 2535, veliko pustno prireditev z naslednjim vzporedom:

1. Otvoritev (godba);
2. A. Hajdrih: "Pri oknu sva molče slonela", moški zbor;
3. A. Sachs: "Izkušnja";
4. "Rdeči nosovi", burka v enem dejanju.

Po tem vzporedju se bo vršila plesna zabava do jutra. Dovoljen je vstop tudi v maškeradnih oblekah. Med plesom se bodo razprodajale serpentine in bo tudi na druge načine poskrbljeno za zabavo in dobro razpoloženje. — Vstopnina: moški \$ 1.50, ženske \$ 1.00, članice prosto. K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

JUGOSLOVANSKI PATRONAT

Tekom preteklega tedna je urad Jugoslovanske izseljeniške zaštite zaposlil: dva matrimonia, dva peona, enega čistilca podov, enega kovača 1/2 of, dve služkinji ter dva mehanika.

V istem času je razdelil 82 brezplačnih kosil, nekaterim delavske obleke, črevlje itd., enaindvajsetorici pa je razdelil majhne denarne podpore.

TOVARIŠEM SLOV. PROSV.

DRUŠTVA III. V CORDOBI!

V kratkem se bo vršil letni občni zbor Slov. prosvetnega društva III.

Naša sveta dolžnost je, da se tega občnega zbora udeležimo vsi, tudi oni tovariši, ki so svoj čas prepuščali društvu njegovi lastni usodi in odšli radi nespornostim in sporov, ki so bili v škodo posameznikom, še bolj pa naši skupnosti.

V slogi je moč! To je geslo našega društva in tega gesla se moramo držati! Pozabiti mogoče na vse, kar nas je doslej ločilo. Pomisliti moramo, da smo v tujini, da smo navezani drug na drugega in da je samo v slogi naša rešitev.

Morda je res, kakor trdijo nekateri, da v sedanjem odboru ni vse v redu. A prav radi tega se vendar vršijo, glasom duševnih pravil, občni zbori, da si člani lahko od časa do časa izberejo novo vodstvo, v katero naj pridejo takšni društveniki, ki jih tovariši in tovarišice smatrajo za najbolj pošteno in najbolj sposobne, da bodo društvo vodili po poti bratstva in sloge.

Tovariši in tovarišice!

V vaših rokah je usoda našega edinega slovenskega delavskega društva v tukajšnji naselbini. Če se bomo vsi, brez ozira na morebitne razlike v političnem prepričanju, složno poprijeli dela, bo društvo lepo napredovalo ter se razvijalo v vseh panogah društvenega življenja. Če pa bomo radi politike in osebnosti še nadalje gojili neslogo med nami, bo društvo, prej ali slej, mo-

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

4. februar — druga predpustna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

5. februar — ponedeljek — spomin svete Agate, ki je za časa cesarja Decija umrla po strahovitem trpljenju mučeniške smrti za Kristusa.

6. februar — torek — spomin svetega škofa in Pavlovega učenca Tita.

7. februar — sredo — spomin lujanske Matere božje, posebne začetnice Argentine, Uruguaya in Paraguaya.

8. februar — četrtek — spomin svetega redovnika Janeza de Matha.

9. februar — petek — spomin svetega Cirila Aleksandrijskega, velikega bojovnika za pravico Cerkve, Učenika Cerkve.

10. februar — sobota — spomin svete redovnice Sholastike, sestre svetega Benedikta.

11. februar — tretja predpustna nedelja — hkrati spomin prvih lurskih prikazovanj, slovenske božje službe po navadi.

ralo propasti. Ali bi ne bilo to žalostno in obenem sramotno za celokupno našo tukajšnjo naselbino? Ako bi bila naša edina slovenska delavska organizacija prisiljena prenehati z vsakim delovanjem — ali bi ne bil s tem zadan hud udarec ne samo društvenemu delovanju sploh, marveč tudi našemu slovenskemu delavstvu v tukajšnji naselbini?

Slovenski delavci! Tudi Vam kličem, in v prvi vrsti: oprimo se dela za društvo, ki je naše in je bilo ustanovljeno za nas! Odzovite se temu pozivu in vstopite v naše delavske vrste. Čakamo Vas, da se nam priključite, da bo naša delavska fronta vsak dan močnejša! V slogi je moč!

"Dobravskil."

POIZVEDOVANJA

Jugoslovansko kr. poslaništvo v Buenos Airesu, Charcas 1705, išče naslednje osebe:

- Cvetka Budimira;
- Rada Trepajca;
- Petra Spremiča;
- Cvetka Burazera;
- Antona Sabica iz Rnovica;
- Nedo Gjorgjeviča Taneviča.

Prosi nadalje vse one rojake, ki bi kaj vedeli o pok. Matildi Vith, jugoslovanski državljanki, ki je umrla v bolnišnici Ramos Mejia radi nezgode na delu, naj to javijo na zgoraj navedeni naslov. Najvažnejši so podatki o njenem civ. stanju: ali je bila vdova. V poslednjem slučaju bila vdova. V poslednjem slučaju bi bilo od velike važnosti doznati, ali je imela otroke in, če jih je imela, kje žive sedaj.

Instituto Médico Moderno

Ta zavod je edini v Buenos Airesu, ki ne razpolaga samo z najmodernejšimi napravami za zdravljenje bolnikov, marveč jih tudi pregleda z X-zarki ter jim analizira kri in seč

KAPAVICA — z vsemi njenimi komplikacijami: Hitro in sigurno zdravljenje potom elektrolize.

SIFILIS — 606-914. Periodične Wassermannove analize

KOŽNE BOLEZNI — Zdravljenje ekzema in sraba

REVMATIZEM — Zdravljenje po najnovejših načinih z injekcijami in z žarki

ZENSKÉ BOLEZNI — Tok, nerednosti pri čiščenju. Bolnice sprejemamo v posebnem oddelku.

GRLO — NOS — UŠESA

PREGLED: 2 PESA

V tej ceni so vključena tudi zdravila in analize

SPREJEMAMO

od 10. do 12. in od 14. do 21.

Ob nedeljah in praznikih pa samo od 10. do 12.

347 - SUIPACHA - 347

BANCO DE LAS AMERICAS

BUENOS AIRES

SAN MARTIN 429

plačuje letnih 4 1/2 od sto obresti na

HRANILNE VLOGE

ter prodaja pa najnižjih cenah

VOZNE LISTKE

za katerokoli pomorskoplovno progo in družbo

Obiščite

SLOVENSKI ODDELEK

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

NEURJA IN POVODNJI

Iz raznih krajev Jugoslavije prihajajo vesti o velikih nevihtah in povodnjih, ki so nastopile okrog novega leta.

V Gjevgljeli je poslednje tri dni v starem letu deževalo neprestano in dan. Veliki nalivi so povzročili, da so močno narasli hudourniki in gorski potoki zalili vso okolico.

Na novega leta dan ob dveh popoldne se je začelo bliskati in treskati. Med silnim grmenjem je neprestano lil dež. Okrog 4 popoldne pa je grmenje postalo naravnost strašno, ker ga je spremljalo zamolklo podzemsko bobnenje, kakršno so slišali ob strašnem potresu leta 1931.

Zvečer na novega leta so bile skoro že vse ulice v Gjevgljeli pod vodo. Voda je prodrla do železnice. Ljudje so morali do doklena bresti blatno vodo. Vardar je začel naglo naraščati, kakor tudi Suhovska reka. Vardar je narasel za 2 metra nad normalo. Vode iz Vardarja so zalile rodovitna polja in vasi Bogorodica, Stajkovec, Bogdanovec. Djavat, Mrzenico in še mnogo drugih. Okolica Gjevgljelije je kakor veliko jezero.

Na novega leta zvečer je voda izpodjedla železniški most med postajama Milakovo in Miroč. Iz Gjevgljelije je odšla pomoč. Prihitelo je tudi vojaštvo, katero je delalo vso noč, da je bila škoda popravljena. Belgrajski brzovlak, ki bi bil moral priti v Gjevgljelijo na novega leta ob 10 zvečer, je privozil na postajo šele 2. januarja ob pol 9 zjutraj.

O hudih poplavih poročajo tudi s Hrvatske, iz Bosne in iz drugih krajev.

Pri Prelogu, v čakovaškem okraju, si je Drava napravila novo strugo po rodovitnih njivah, pa je seveda odnesla kmetom mnogo rodovitne zemlje. Pri Slavonskem Brodu je Sava poplavlila mnogo sveta.

Večja nesreča je zadela Godaminsko polje pri Smederevu ob Donavi, od koder prihaja naslednje poročilo:

Vsakrat, kadar narastejo vode, je v nevarnosti Godaminsko polje pri Smederevu. Zato so te kraje na vseh straneh zavarovali z visokimi nasipi. Tako so ljudje, ki prebivajo v naseh na tem polju, bili brez skrbi, da bi jih zalila voda. Toda v četrtek 4. januarja zjutraj je voda nenadno udarila čez visoke godaminske nasipe in se s strašno naglico razlila po polju in vaseh. Voda je prodrla nasip med Smederovim in vasjo Lipa. V kratkem času je voda pokrila vse polje na 4 m globoko. Ker je drla s silno naglico, je pred seboj vse podirala. Dva mostova je nesla 1 km daleč. Za sedaj so pod vodo tri vasi v bližnji okolici Smedereva: Radinac, Vranovo in Lipa.

Voda je pridrla v vasi, ko so vsi ljudje še spali. Naenkrat se je med bučanjem vode začelo mešati strahotno mukanje privezane živine. Kmetje so planili iz postelj na dvorišča, kjer pa je tekla že voda. Ljudje se niso mogli nikamor več rešiti, ampak so morali splezati na podstrešja, kjer so čakali reševalnih čolnov.

Kmetje iz daljnje okolice Smedereva so se na vse zgodaj vozili v

Smederevo. Sredi Godaminskega polja so opazili, da jim rjovejo nasprotni valovi naraslih voda. Razbežali so se na vse strani.

Tehniško osabje, ki dela na godominskih nasipih, je bilo čisto iznenadeno zaradi te nagle povodnji. Po telefonu so mogli prositi za pomoč čolne, da se rešijo ljudje. Pričakovati je, da bo voda zalila tudi del Smedereva.

Od starih ljudi se nihče ne spominja, da bi bila kdaj voda tako naglo prihrula. Samo pred 40 leti nekoč je menda voda tako naglo prišla, a škode ni napravila take kakor sedaj.

Iz Paračina poročajo, da je zaradi taljenja snega v Bosni Sava s pritoki zopet hudo narasla. Pri Sremski Mitrovici je Sava že 6 m nad normalo, pri Sisku 6,5 m, pri Brodu 7 m, pri Jasenovem 8 m. Voda zelo dere in je odnesla že mnogo sveta. Tudi z drugih krajev Hrvatske poročajo o velikih povodnjih.

Iz Banjeluke poročajo, da so v Vrbasovi dolini začele vode upadati. Promet pa je še vedno nemogoč. V izpraznjene kraje Kulenvakuf, Sanski most in Prijedor se prebivalci zopet vračajo.

IZPRED SODIŠČA

Pred malim kazenskim senatom v Ljubljani se je zaključila 2. januarja t. l. razprava proti Ferdinandu Novaku, županu in posestniku v Nevljah pri Kamniku. Obtožen je bil, da je agitiral proti sedanemu režimu v Jugoslaviji ter skušal prepričati nekatere ljudi, da bi bilo dobro, ko bi se ustanovila samostojna Slovenija pod italijanskim pokroviteljstvom. Razprava se je bila pričela že decembra lanskega leta, a je bila odgodena, ker se je ena izmed glavnih prič ni udeležila.

Sodniki so Nandeta Novaka popolnoma oprostili, vendar pa je državni tožilec vložil priziv.

Naj slede tu nekatere zanimive izjave, ki jih je dal tekom zasliševanja veterinarski svetnik Josip Ravtar, glavna priča v procesu. Izjavil je med drugim:

„Jaz Novaka nisem naznanil, saj sva se dobro razumela. Skušal bom stvar pojasniti. V Kamniku so se širile govorice, da bomo dobili Trst, Gorico in Primorje. Ob neki priliki mi je obtoženec izjavil, da je bil dr. Korošec v Rimu in da je dejal: „Samo to naj še dosežem, potem grem rad v penzijo.“

Predsednik: „Kaj naj dr. Korošec doseže?“

Priča: „To je združitev vseh Slovencev!“ — odvrnil sem obtožencu: „Moralo bi se reči v okviru Jugoslavije.“ Obtoženec me je začel spraševati, kaj bi bilo, če bi se ustanovila vmesna država. Odvrnil sem mu, da o tem ni govora, tudi ne, da bi bila Slovenija pod italijanskim protektoratom; naj ne bo tako naven, kajti Mussolini ne bo nič dal, kvečjemu nam še to vzel, kar imamo. Tak je bil v splošnem najin razgovor.“

Predsednik: „Kako je vse“ to povedal?“

Priča: „Vse, da mu je povedal dr. Korošec.“

Predsednik: „V kakšnem smislu?“

Priča: „Iz celega razgovora sem posnel, da bi bili pod italijanskim protektoratom.“

Predsednik: „Važno je, kako je vam vse tole pravil?“

Priča: „On me je le vprašal, če bi se taka vmesna država ustanovila. Povedal mi je obtoženec, da se je razgovarjal z dr. Korošcem, da gre za združitev vseh Slovencev, in da, če dr. Korošec samo to še doseže, potem da rad umrje.“ Priča je nato pripomnil, da dobesedno vsega razgovora ne more navesti.

Predsednik: „Torej sta govorila, da se združijo vsi Slovenci. Ali je pri tem rekel, da bi bilo dobro, če se ustanovi vmesna država, ali vas je samo vprašal, če bi bilo to dobro?“

Priča: „Vprašal me je samo, kakšno stališče zavzemam jaz, kakšno mnenje imam o tem.“

Državni tožilec: „Ali vam je hotel vse to povedati samo kot dobremu znancu?“

Priča: „Samo kot znancu. Govorila sva o tem v Kamniku.“

Državni tožilec: „Ali je hotel na vas vplivati?“

Priča: „Ne. Takrat se je splošno govorilo, da se bo ustanovila Slovenija.“ Priča je nadalje navajal, da je načelnik okrajne organizacije JNS.

OBSODBA

Proti jeseniškemu kaplanu Andreju Križmanu je bila svoj čas vložena ovadba, ker da je tekom pridige ob priliki Strossmayerjeve proslave, ki se je vršila 4. februarja lanskega leta, dejal tekom pridige, da „niso najslabši narodni voditelji oni, ki jih preganjajo in vlačijo po ječah“. S tem da je kritiziral takratne politične dogodke in hotel ustvarjati nerazpoloženje proti državnemu redu. Pri prvi obravnavi je bil g. Križman oproščen vsake krivde, vendar pa je državni pravdnik vložil priziv ter zahteval revizijo procesa. Vzklicna obravnava se je vršila 4. januarja t. l. in je apelacijsko sodišče obsodilo obtoženca na poldrug mesec zapora, na 500 dinarjev globe ter na povračilo sodnih stroškov.

RADI TIHOTAPSTVA V SMRT

Na novo leto so graničarji med Cankovim in Petančji streljali na dva človeka v bližini državne meje, ker se na njihov poziv nista hotela ustaviti. Pozneje je komisija ugotovila, da je bil eden smrtno zadet, drugega pa je krogla ranila v stegno in so ga prepeljal v murskosoboško bolnišnico. Tihotapila sta že dalj

časa blago preko meje. V vrečah sta imela več kilogramov saharina, ki sta ga bila kupila poceni v Avstriji. Tihotapca sta doma iz Male Nedelje v Prlekiji.

Tihotapstvo precej cvete v tamošnjih krajih. Lani je bilo ustreljenih na meji pet oseb, ki so se ukvarjale s tem prepovedanim poslom, mnogo pa jih je bilo lahko ranjenih.

ROPARSKI UMOR

V Dragučevi pri Sv. Mariji ob Pesnici so našli posestnico Marijo

Pristavnikovo mrtvo v lastni hiši. Ker je izgledalo, da ni umrla naravne smrti, je sodna komisija odredila raztelesenje. Zdravniki so ugotovili, da je pokojnica, ki je bila gluhonema in stara 50 let, postala žrtev zločinca, ki jo je najprej davil z vrvjo, nato pa jih z nekim topim predmetom razbil glavo. Vest o zverinskem zločinu je izzvala v okolici veliko razburjenje. Orožniki so aretirali pokojnikovo sestro ter je spravili v zapore mariborskega okrožnega sodišča, ki vodi preiskavo.

VESTI S PRIMORSKEGA

SODNIK MIRKO KORŠIČ JE UMRL

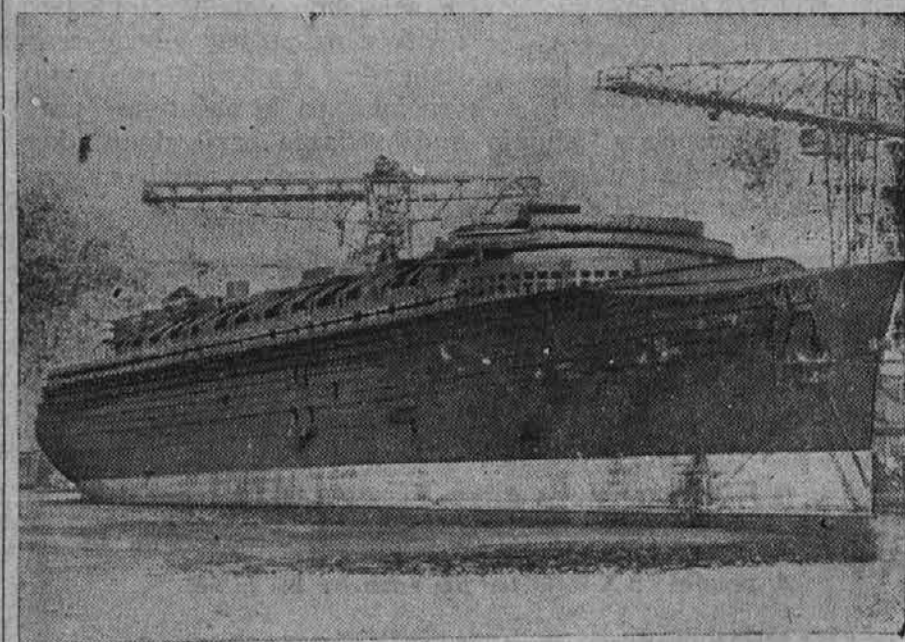
V noči od 4. na 5. januarja je umrl v Ljubljani, zadet od kapi, sodnik okrožnega sodišča Mirko Koršič.

Pokojnik je bil doma z Goriškega. Rodil se je bil 28. marca 1880 v solčni Gorici, kjer je moral poznati marsikaj prestati.

Sodnik Koršič je bil znan radi svojega blagega in plemenitega značaja ter kot vesten in nepristranski vršilec svoje dolžnosti.

Po končani gimnaziji je odšel v Prago, kjer se je vpisal na pravno fakulteto. L. 1905 je bil sprejet pri goriškem sodišču. Pozneje je bil več let pri višjem deželnem sodišču v Trstu. L. 1910, je bil imenovan za sodnika v Podgradu v Istri. Med Istrani je bil zelo priljubljen, ker je, kjerkoli je le mogel, pomagal siromašnemu istrskemu ljudstvu v zdravju.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

„Normandie“, največji potniški parnik na svetu, bodo Francozi v kratkem dokončali

Clínica Médica “SLAVIS”

Ravnatelj: Dr. D. CALDARELLI

Upraviteljica: bolgarska rojakinja dra. Radka Ivanović

Vestno zdravljenje notranjih, želočnih, živčnih, srčnih in vseh spolnih bolezni

Posebna sprejemna soba in poseben ambulatorij za ženske, ki jih zeupno zdravijo zdravnice, specializirane v vseh ženskih boleznih.

Govorimo jugoslovanske jezike in sprejemamo od 10. — 12. ure ter od 3. — 7. popoldne

ZMERNE CENE

SAN MARTIN 522, II. nadstropje

U. T. 31 Retiro — 1619

Nova francoska odkritja o Krištofu Kolumbu

Francoski zgodovinar Maurice Privat je napisal nov življenjepis o Krištofu Kolumbu. Privat je spisal svojo študijo ne glede na dosedanje mnenje o Kolumbu in v marsičem postavlja popolnoma na glavo dosedanje ugotovitve. Maurice Privat, trdi, da ni samo slučaj zanesel Kolumba v Ameriko in da je Kolumb tudi gledal s celine Tih ocean. Dolej so splošno menili, da se je Kolumb na svoji četrti vožnji leta 1502 zadovoljil s tem, da je plul na vzhodni obali srednje Amerike, temveč je panamsko ožino tudi prehodil in da je od zapadne obale današnje Kolumbije ugrl zapadno obal Amerike in morje.

Legenda o ubogem in malo izobraženem Genezevu ali ligurskem, oziroma korsiskem trgovcu, ki se je napravil na pot iz gole strasti po dogodovčinah, je povsem pokopana. Maurice Privat trdi, da je bil Kolumb iz Mallorce, mož španske rodovine, plemenitaš in zelo izobražen človek. Baval se je z ladjedlstvom, z astronomskimi, ostrološkimi in matematičnimi nauki. Bil je tudi v mornastvu sploh pravi mojster. Že v svoji mladosti ni priplul samo do bližnjega vzhoda (levanta) in na drugi strani do Islandije, temveč dvakrat, to je l. 1477 in 1419 se je približal Groenlandiji, ki jo je tudi videl. Vse njegove ekspedicije so bile skrbno pripravljene in tudi na drugi vožnji je točno dosegel svoj smoter, to je San Salvador. Nikakor ni imel namena potovati v kraljestvo Kana, ne v Indijo, temveč namenil se je v deželo Salomonskih zakladov, ki je bila po takratnem splošnem mnenju celina na zapadu Atlantika. Premišljeno je Kolumb iskal Ameriko in jo tudi našel.

Privat trdi, da ni Kolumb Italijan, temveč Španec. Kolumb je izvrstno obvladal kastilščino, to je španščino, poleg tega tudi latinščino, katalanščino in portugalsko; njegovo znanje italijanščine je bilo nasprotno zelo pičlo.

Novi katalonski predsednik L. C. Jover, Maciájev naslednik

BAHIA BLANCA

Prijatelj nam piše iz mesta Bahía Blanca:

„Minulo je že precej časa, odkar sem dobil eno številko Novega lista na ogled. Nekaj zaradi časov, ki so slabi, nekaj pa — priznati moram — iz nemarnosti, se nisem nič oglašil, da bi Vam sporočil, da mi je prva številka zelo ugajala. Bil sem svoj čas dovolj zvest naročnik drugega lista, dokler mi je ugajal, zadnje čase pa sem ga imel le zaradi slovenskega štiva. Več o tem Vam bom že še pisal o priliki.

„Želel bi, da bi mi začeli pošiljati redno Novi list in bom s l. februarjem poravnal naročnino. S spoštovanjem

Jožef B.

NAJBOLJŠE GOSLI

V Moskvi so priredili nenavadno tekmo. Ta naj bi pokazala, katere gosli so najboljše. Priznani umetniki iz vsega sveta so preizkusili gosli najrazličnejših tovarn. Umetniku so zavezali oči, tako da ni mogel vedeti, na kakšne gosli igra. Preizkusili so gosli sloviti tovarn Stradivari, Amati in Gvaneri, toda obenem tudi gosli najmodernejšega ruskega izdelka. Uspeh tekme je bil prav senzacionalen. Umetniki so se izrekli za ruske gosli, katerim so tudi prisodili 5 prvih nagrad in še le šesto nagrado so dobile gosli Stradivari.

KLINIKA SPECIALISTA ZA JUGOSLOVENE

ZDRAVIMO

SIFILIS 606-014. — Moderno zdravljenje
BLENORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis vnetja in spolne bolezni.
KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahost.
SRCE. Srčne napake — hibe.
ŽELODEC. Čreva — krislina — jetra.
Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira profesorju Glassner, zdravniku univerze na
KOSTNE BOLEZNI. Sušica.
REVMATIZEM in OBISTL. Kila — zbadanje.
GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.
ZENSKE BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)
OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.
NERVOZA. Glavobol.

Zarki X — Diatermija — Zarki ultravioleto
LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.

Lastni senatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

Pregled SAMO \$ 3.-

Ob nedeljah dopoldne pregledamo brezplačno vsakega, ki se nam predstavi s tem listom

JARMIENTO 1017
ORDINIRA OD 10 DO 12 I 14 DO 20 SATI

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2538 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

Zapomnite si naš novi naslov

„NOVI LIST“

Buenos Aires
Lavalle 341, Esqr. 316

Restavracija „Vuono“

LAVALLE 940 - U. T. 35-4205

Prvovrstne italijanska kuhinja
Ugodnosti za bankete

ZMERNE CENE

PODLISTEK

MRKUN

(Nadaljevanje)
(18)

„Vi ste res sijajen človek, Reeder. Ure in ure bi Vas poslušal. Gotovo si mislite, da imam prav hude načrte proti človeku, ki mi je dal v čeljust takšen udarec, karšnega prej v vsem svojem življenju nisem dobil. Vendar pa v meni ni hudobije. Mislim, da bom poskusil s starim ameriškim postopanjem, ki je postalo tako popularno, odkar sem zapustil Združene države. Peljali Vas bomo na izlet. Če bi radi izbrali kak poseben kraj, dobro, jaz bi Vam rad naredil uslugo, je pač v mojih močeh, samo da se lahko spet vrnem semkaj še preden se zdani“.

Mr. Reeder je nekaj časa razmišljal.

„Jasno je, da bi jaz najraje izbral Brockley, ki je bil zame res pravi dom, vendar pa razumem, da je to predmetje preveč obljudeno za Vaše namene, in si zato dovoljujem namigniti, da bi bila pač najbolj primerna katera izmed onih poti v londonski okolici.“

Redsack je stopil k mikrofону ter je dal neko povelje. Izza pasu je potegnil veliko avtomatično pištolo in jo pregledal tako skrbno, kakor je bil to storil Mr. Reeder nekaj ur prej s svojo.

„Pojdiva!“ je rekel.

Pokazal je kod, odprl vrata, in detektiv je spet stopil na hodnik. „Zavijte na desno!“

Mr. Reeder je poslušal njegova navodila, pa je došel do hodnikovega zunanega zidu.

„Tam so vrata, ki se bodo takoj odprla“, je dejal Redsack in ga pozval, naj gre naprej.

Čakali so nekaj sekund, a nič se ni zgodilo. Tedaj pa je Redsack par krat močno potrkal in so se vrata brž odprla.

„No, kaj pa mislite?“ je zavpil Redsack, a ni bil še izgovoril teh besed, ko je že dva krat sprožil svoj samokres.

Inspektor Dance je imel ta dan srečo. Ena krogla mu je odnesla klobuk, druga pa je ušla med rokavom in suknjičem.

Odgovoril je na streljanje, a Redsack je bil že izginil po hodniku.

Sli so za njim, a so se iz previdnosti ustavljali ob vsakem koraku. Nikogar ni bilo videti. Slišali so šum dvigala, a niso mogli razločiti ali je šlo gor ali dol. Spet so se ugasnile vse luči, pa v temi niso mogli izslediti stopnic.

„Pojdimo nazaj, od koder smo prišli“, je dejal Dance.

Krenili so po hodniku ter šli navzdol po strmih stopnicah, ki so se na enkrat končavale. Mr. Reeder je razumel, kako je in kaj. Nahajali so se v konjarni, a prišli so bili prepozno. Dočim je Dance skušal odpreti vrata, so slišali, kako je na drugem kraju zaropotal motor. V času, ko

so oni bili v konjarni, je „Inozemski klub“ zgubil svojega lastnika, svojega vratarja in pa glavnega slugo.

„Ključa sta šla prav“, je začel razlagati Dance. „Ko sem slišal trkanje, sem razumel, da sem prišel še o pravem času“.

Tedaj je zapazil, da se je Reeder praskal po glavi.

„Ali ste ranjeni?“, je brž vprašal. nosti ustavljali og vsakem koraku. „Sam v svojih čustvih“, je odgovoril detektiv.

Izvršili so preiskavo v garaži in našli pokvarjeni motocikelj, na katerem je bil skušal Hallaty zbežati, in veliko ambulanco, z vznemirljivim napisom, katera je bila tvorila enega izmed najbolj poglobitvinih elementov za uspešen razvoj bistroumnega Redsackovega načrta.

„Da mi je komisar bil dal dovoljenje za obkolitev hiše, ujel bi bil tukaj lepo število čednih ptičkov“, se je jezil Dance. „Kje je pa sanatorij in kako bomo prišli do njega?“

Mnogo časa so morali iskati, preden so našli skrite sobe, v katerih so trije preplašeni „pacijenti“ čakali na beg v udobno življenje, do katerega so si bili kupili pravico s svojimi tatvinami.

Ko so se vrnili v Scotland Yard, si je skesani delegirani komisar na vso moč prizadeval, da bi storil vse, kar bi moglo popraviti njegovo napako; govoril je bil namreč s svojim predstojnikom. V zapisnikih ni

nič omenjenega, kaj da se je bilo zgodilo med njima.

O polnoči so se natančneje pregledali garažo. Mr. Reeder je bil videl neka vrata, o katerih je mislil, da vodijo v kakšno skladišče bencina. Ko so prižgali luči, so po debelosti vrat takoj videli, kakšne sorte „skladišče“ je bilo ono, pred katerim so stali. Bila je to velika blagajna z jeklenimi stenami, in bila je prazna. Bogastvo, nakopičeno tekom petih let težkega dela, je bilo izginilo.

Zastržili so vse izhode iz Londona, a to ni obrodilo nobenega uspeha. Ob petih zjutraj je neki vlačilec zapustil Greenwich, plul počasi po reki, oddal predpisane signale v Gravesendu in krenil na operto morje.

Ono, kar je bilo stopilo med Redsacka in njegovo sijajno bodočnost, se je prikazalo na obzorju v obliki velikega oblaka dima, ki je na videz uhajal iz sivkaste lupine. Na malem jamboru je plapolala cela vrsta zastavic. Vlačilec lastnik je obvestil svojega glavnega potnika, ki je bil najel ladjo.

„Rušilec, gospod...“

„In Kaj pravi?“ je vprašal Redsack, ki ga je ta pomorska drama zelo zanimala.

Lastnik je šel gledat v svojo knjigo signalov.

„Ustavite se, ker pridemo do Vas...“, je čital.

Redsack je začel misliti.

„Pa če ne bi ubogali?“ je namignil.

„Nas bo potopil“, je dejal razburjeni lastnik. „Zakaj bi jih ne pustili na krov?“

„Dobro... To pomeni zame konec“, je rekel Redsack.

Obrnil se je do vratarja, ki je bil ves rumen v obrazu in ki je trepetal, dasi je imel na sebi debelo suknjo.

„Če bi bil gotov, da me bodo spravili spet v Sing Sing, bi ne porajtal... V Sing Singu sem vedno imel mnogo sreče... A poslali me bodo v Dartmoor in nikamor drugam... Razen, če v Dartmooru ne obešajo ljudi...“

Dočim se je rušilec bližal bolj in bolj ladjici, je Redsack študiral svoj problem. Na enkrat se je odločil, stopil v svojo kabino ter zapisal na papir naslednje besede:

„Dragi gospod Reeder! Včeraj sem Vam bil rekel, da boste šli na drugi svet Vi, ali pa da bom šel jaz. Zdi se mi, da moram iti jaz“.

Podpisal se je s svojim imenom, pod katero je narisal zelo zverženo črto, nakar si je prižgal cigaro. Slišal je udarec, ki je nastal, ko je čoln zadel ob ladjo, nato pa zapovedujoči glas, ki je zahteval podatke o potnikih.

Mr. Redsack je skrbno odprl majhno razbeljeno pečico ter vrge vanjo svojo smotko, nakar se je istrotil.

(Konec)

Arh. VIKTOR SULČIČ:

PRISELJENČEVA HIŠA

III.

Oglejmo si sedaj nekaj načrtov za hišo!

Rekel sem, da mora biti hiša harmonična celota, dobro organizirana, pa je torej potrebno, da so posamezni prostori, ki tvorijo hišo, pravilno zvezani med seboj. Na osnovi načrtov, ki jih objavljamo s tem člankom, bomo pokazali, kako je mogoče primerno povečati hišo in se pri tem izogniti onim

bi I in II. Kopalnica bo imela dvoje vrat: ena v kuhinjo in druga v sobo II; poleg tega bo v kopalnici preskrbljeno tudi za prezračevanje kuhinje. Dobro bi bilo, če bi prostor v kopalnici to dopuščal, vzdlati v steno omaro, ker bomo s tem pridobili na prostoru v sobi.

Kuhinja bo imela troje vrat: ena, ki bodo šla v sobo II, druga v kopalnico, tretja pa ven. Če družina ni preveč številna, bo

jih bodo pridne roke vaših gospodinj gojile s skrbjo in nežnostjo. Če bo zemljišča dovolj, bo za hišo lahko prišel vrt za zelenjavo, ki ga bomo pa z živo mejo ločili od prednjega dela, kjer bodo na zeleni trati rastle cvetlice in lepotečno grmičevje.

V načrtu B vidimo slučaj, ki je v marsičem podoben prvemu, le da je kopalnica drugače postavljena in da je med sobama "vestibulum".

V načrtu C vidimo, kako lahko povečamo hišo tako, da bo imela tri sobe. Sobi I ter kuhinji in kopalnici, postavljenim, kakor nam kaže risba, moremo dodati še sobo II in sobo III, ne da bi harmonična skupnost celote utrpela kakšno škodo. "Vestibulum", ki služi za vhod, nam da lepo razporedbo prostorov in tvori zvezo med sobami, kopalnico in kuhinjo. Perspektiva nam kaže, da bo takšna hišica tudi očem dopadljiva, dasi je njena arhitektura nad vse preprosta.

Glede razdelitve prostorov in gradnje priseljenčeve hiše sploh seveda ni mogoče dajati natančnih navodil, ker je pač gradnja hiše odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev in pa od mnogih drugih činiteljev, ki smo jih deloma omenili že v prejšnjih člankih.

Nisem smatral za potrebno, da bi obširneje govoril o načrtih, ki spremljajo te vrstice, saj so, tako vsaj upam, sami dovolj zgovorni.

Na vsak način pa bi rad še enkrat opozoril na sledeče točke, ki jih smatram za dovolj važne:

Hiša naj ne bo sestavljena iz kom vstop za vselej

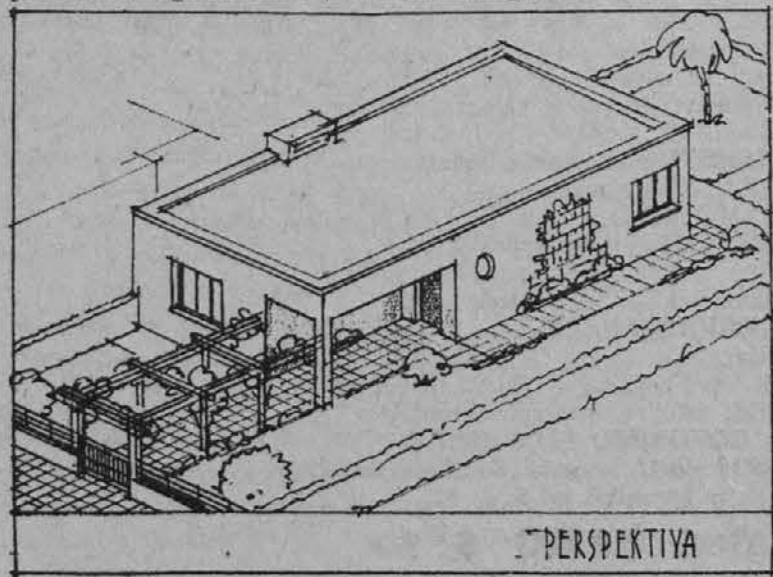
"razkropljenih udov", marveč naj tvori lepo skupnost. Nikakor ne moremo reči, da je naše bivališče udobno, če nimamo notranje zveze med posameznimi prostori, marveč smo primorani izpostavljati se dežju in mrazu, ko hočemo ob slabem vremenu iz ene sobe v drugo, ali pa v kopalnico in v kuhinjo.

Galerija je hudo razširjena. Skoro vsaka hiša jo ima. Povedal sem že, da ima galerija

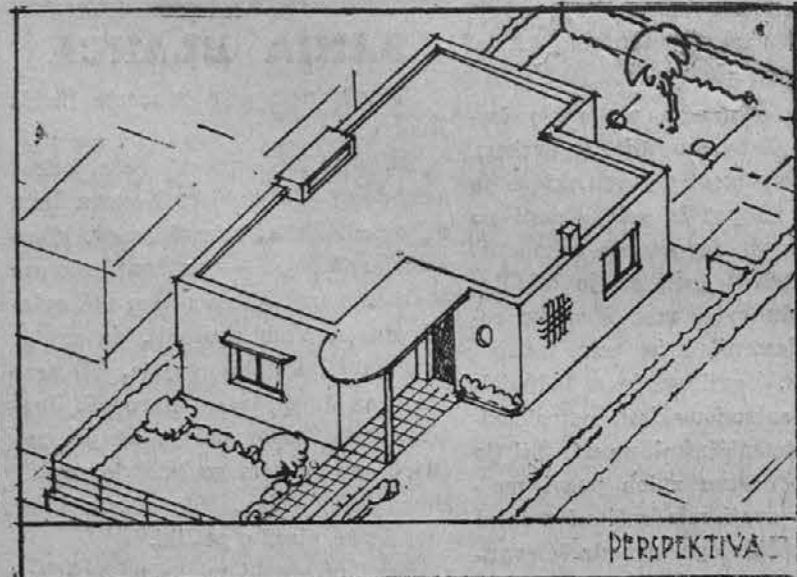
zabranjen.

Paziti moramo, da bomo za hišo izbrali kar najbolj ugodno lego, misliti pa bomo morali, na to, kakor smo že naglasili, že pri nakupovanju zemljišča, ker bi sicer morali v marsikaterem slučaju šele po toči zviniti, pa je že stara reč, da takšno zvonenje nič ne pomaga.

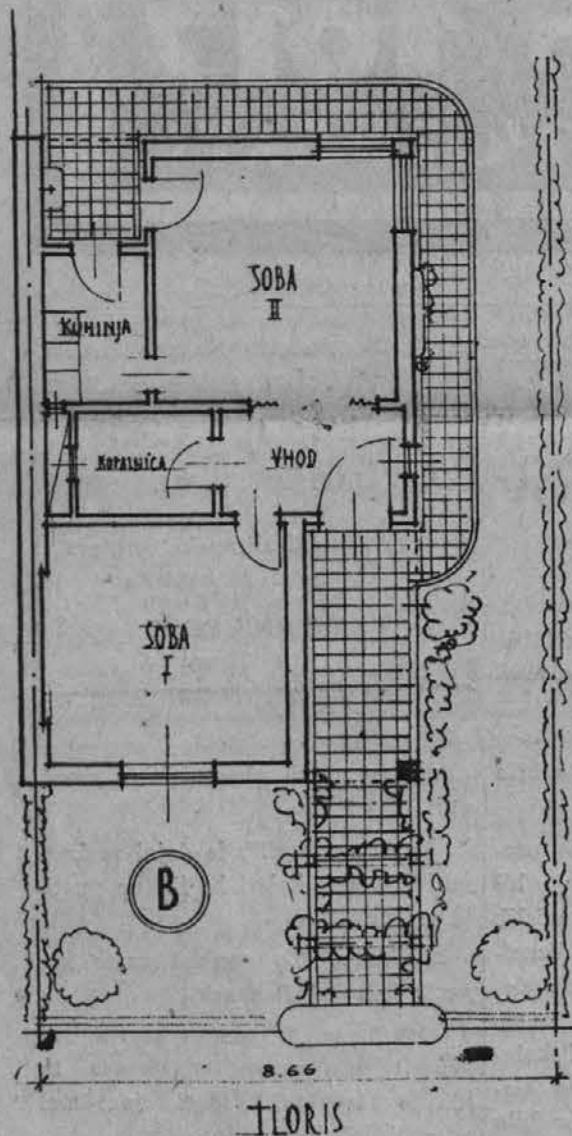
Ljubezen do lepih cvetic je v našem narodu zelo razvita in vsak naš rojak bo z veseljem

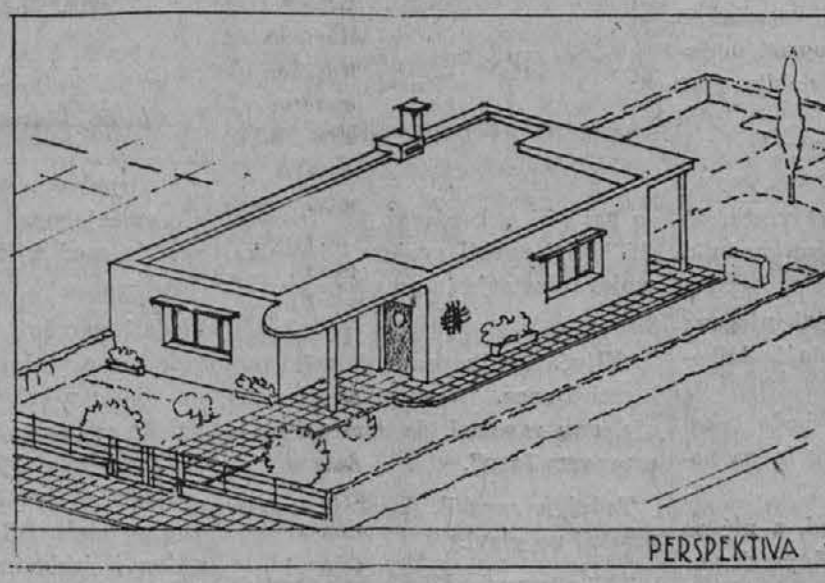
PERSPEKTIVA

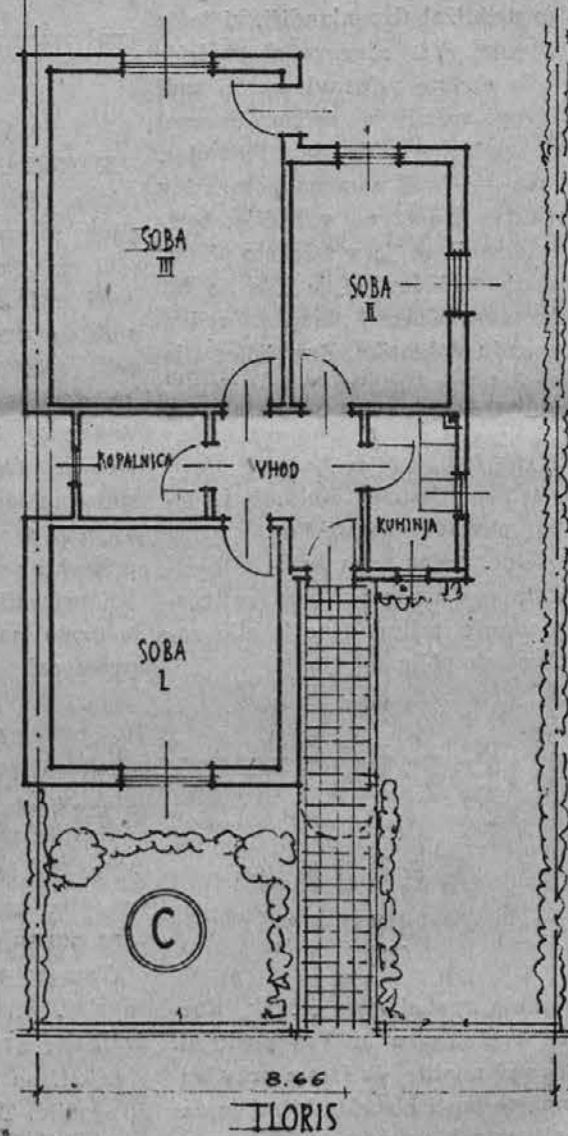
PERSPEKTIVA

TLORIS

PERSPEKTIVA

TLORIS

napakam, na katere sem opozoril v prejšnjih člankih. Nanašali se bomo pri tem tudi sedaj na zemljišča od deset var.

Oglejmo si načrt A, ki nam kaže hišo z dvema sobama, s kuhinjo in kopalnico ter z malim predvorom za vhod.

Rojak, ki mu denarna sredstva v začetku ne dopuščajo, da bi zgradil kaj več nego eno samo sobo, kuhinjo in kopalnico, bo lahko to storil tako, kakor nam kaže načrt A. Začel bo z gradnjo sobe I, nakar bo prizidal ob mejnem zidu, ki deli njegovo posestvo od sosednega, še kopalnico, po njej pa kuhinjo. Ko bo pozneje, s prihranki, svoje finančne prilike izboljšal tako, da bo mogel misliti na povečanje hiše, bo lahko prizidal sobo II na način, da bo prišla v kot, ki ga tvorijo kopalnica in kuhinja, na eni strani, ter prva soba, na drugi. Da ne bo vhod neposredno skozi sobe, lahko prizidamo majhen predvor, od katerega bodo vrata vodila v so-

pred preveč pekočimi solnčnimi žarki tekom onih ur, ko je vročina najhujša. Galerij ne smemo zidati samo zaradi lepšega, kot dekoracije! Da nas varujejo pred najhujšim solncem in pred dežjem to je že prav in v redu, ne smejo pa biti zidane tako, da bodo solncu popolnoma zaprle pot v stanovanjske prostore.

Moderna arhitektura se odlikuje zaradi svoje smotrenosti in enostavnosti. Na pročelja hiš nikar ne postavljajmo nepotrebnih okraskov! Stavbinsko bo hiša prav lepo izgledala, če bodo prostori dobro razdeljeni in bodo posamezni deli lepo izdelani. Zunanji omet naj bo gladek, vrata in okna lepo postavljena in primerno velika, da bodo prostori dobro razsvetljeni. Če bomo tudi barvo pametno izbrali, da ne bo preveč kričeca, bo hišica prav lepo izgledala. Oko se bo zasmajalo od radosti, ko jo bo videlo, kako stoji med zelenjem in med cveticami, ki

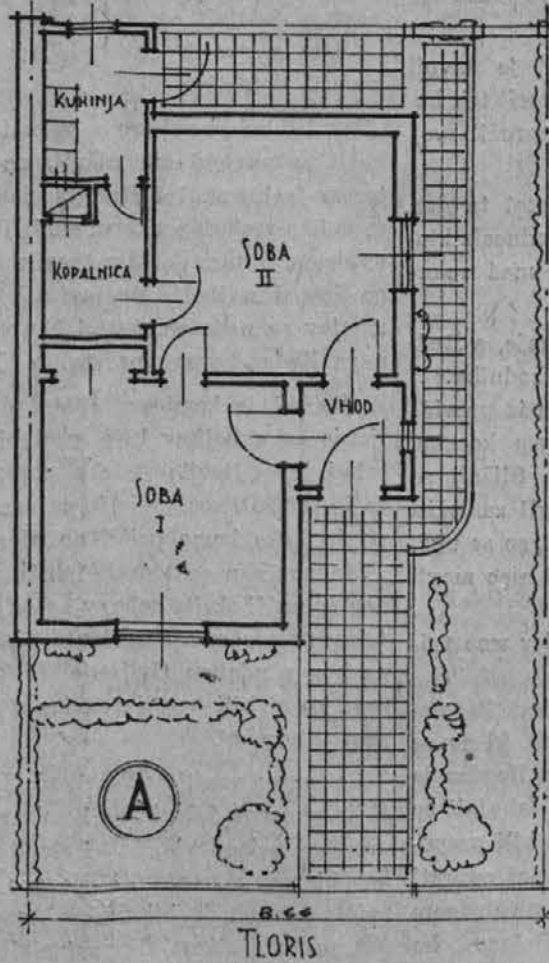
lahko svoj smoter, svojo upravičenost. Brani naj nas pred dežjem; tukaj gre dež večkrat z močnim vetrom, pa je v takšnem slučaju galerija zelo koristna. Vendar pa naj nikar ne bo zidana tako, da bo iz sob in drugih prostorov naredila temne brloge, v katere se bo le s težavo tihotapila svetloba in bo blagodejnim solničnim žar-

kom vstop za vselej

ugotovil, da je ta ljubezen še vedno živa tudi med našimi tukajšnjimi naseljenci. Lepe cvetke v gredici in v loncih, vrtnice, ki pozdravijo človeka že na pragu priseljenčeve hiše, so nad vse lepa dekoracija naših domov tudi v tujini. Tega ne smemo pozabiti.

Menim, da sem povedal, v glavnem, vsaj najvažnejše izmed vsega onega, kar je v zvezi s tako važnim vprašanjem, kakršno je za človeka postavitev lastnega doma v tujini. Seveda ne bo škodilo, če bom naglasil, da sem se v teh člankih oziral predvsem na prilike v Buenos Airesu in njegovi najbližji okolici.

Nadejam se, da bo v člankih o priseljenčevi hiši, objavljenih v tem listu, marsikateri naš rojak našel med nasveti, ki sem si jih dovolil dati, kakšen koristen migljaj, ko ga bodo njegova marljivost in varčnost ter skrb za bodoče dni privedle do tega, da bo začel misliti na svojo lastno hišico. Morda bodo tudi oni rojaki, ki so si že postavili svojo streho, a jo nameravajo razširiti, ko se bodo prilike izboljšale, našli v teh člankih kaj takšnega, kar bi jim utegnili koristiti pri udeležitvi njihovih načrtov.

TLORIS

ŽENSKI KOTIČEK

KAZEN ZA STAR GREH

Francoski vojak Chindler, ki je prišel leta 1916 v nemško ujetništvo, je zapeljal ubogo dekle, ki je delalo pri istem kmetu. Čeprav ji je obljuboval zakon, je pozabil na njo in

Popoldanska obleka iz belega in črnega crepe-satina

otroka, ko se je po koncu vojne vrnil v domovino. Kmalu se je poročil in prevzel posestvo v bližini Nancyja. A letos ga je le našlo ravateljstvo draždanske sirotišnice, kamor je bila izročila nezakonska mati v vzgojo otroka. Zahtevalo je pri francoskem sodišču prživnino. Chindler je od kraja poskušal — zatajiti otroka, ki ga ni nikoli videl. A sodišče prve stopnje mu je naložilo mesečno plačilo v znesku 180 frankov, dokler ne bo postal njegov sin 16 let star. Chindler se je pritožil na višje sodišče. Njegov odvetnik je poskušal vstvariti protinmško razpoloženje s tem, da je govoril o trpljenju nekdanjih vojnih ujetnikov. A višje sodišče je kljub temu upoštevalo samo otrokove pravice. Priznalo je, da mora biti kaznovan na nemškem ozemlju izvršen prestop po nemški postavi. Zato je naložilo obtožencu preživnino, počeniš z letom 1928, kadar je bil dospel deček v zavetišče, čeprav je vložila sirotišnica svojo tožbo šele letos. Na ta način je moral Chindler plačati takoj 13 tisoč frankov.

Migljai za hišne gospodinje

Za madeže oljnatih barv uporabljamo vselej in povsod terpentinovno olje.

Rdeče vinske madeže potresemo še mokre s soljo, ki naj ostane nekaj časa na njih, potem izperemo v vodi. Če so madeži na volneni, svileni ali barvasti bombaževi tkanini, jih

Čenjenim rojakom naznanjava, da sva na novo preuredila in otvorila

GOSTILNO

z igrišči na kroglo in kegljiščem (cancho)
calle DONATO ALVAREZ 2251
za obilen obisk se priporočata
Karlo Ihan in drug

moremo ovlažiti z vodikovim dvokisom in nato izprati z razredčenim salmiakovcem. Madeži pa navadno tudi izginejo, če jih približno pet ur namakamo v mleku, nato pa izperemo z milom in vodo.

Rjaste madeže preganjamo s citronovo kislino, citronovim sokom ali cinovo soljo; izvrstno sredstvo je tudi voda, ki ji dodamo galuna in kisline vinskega kamena, in sicer v enakih delih, to je ena tretjina vode, tretjina galuna in tretjina kisline vinskega kamena.

ZA NAŠE KUCHARICE

UKUHANE BRESKVE

Kuhaj v enem litru vode, 1 kg sladkorja, 3 palčice vanilije in en kilogram lepih, celih breskev 10 minut. Ko je shlačeno, prideni 3/8 litra alkohola. Naslednji dan zloži breskve lepo v steklene posode in polij nanje sok z alkoholom.

KAPUCINSKA POGAČA

Mešaj, da naraste, 6 celih jajec s 14 dkg sladkorja 1/4 ure, primešaj 7 dkg zmletih orehov, 7 dkg drobno zrezanega citronata, 7 dkg rozin in 6 žlic z vinom napojenih krušnih drobtin. Deni v dobro namazan tortni model in peci 3/4 ure. Pečeno pogačo potrosi s sladkorno sivo.

KLOFUTE

Iz pol litra mlačnega mleka, 2,5 dkg kvasa, 10 dkg moke napravi kvas in pusti ga vzhajati. Primešaj nato 4 žlice sladkorja, limonove lupinice, 12,5 dkg razpuščenega masla in toliko moke, da se testo loči od mize. Razvaljaj, zrež na četverokote, namaži z maslom, potrosi z ribanimi mandelji in rozinami, jih zavij ter pusti vnovič vzhajati. Vzdož jih nato malo nareži, namaži z jajcem, kateremu si primešala nekoliko mleka, pa jih speci. Še gorke jih namaži s sladkornim ledom ali pa jih samo potrosi s sladkorno sivo.

NAROČITE SE NA "Novi list"

Otroška obleka s trakom kot okrasek

Buenosaireška kronika

Dramatično zasledovanje zločinca

V petek, okrog poldne, je stal policijski agent J. Fernandez na križišču ulic Cangallo in Junin, ko je zapazil, da se vozi v nekem avtomobilu Juan Miguel Martinez: Stražnik ga je hotel ustaviti, a Martinez je le še bolj pognal vozilo. Zato je Fernandez skočil na vozilo nekega Sama Jaskyja ter mu naročil naj sledi Martinezu. Med potoma je avto Jaskega vzel še nekega policaja in začela se je divja dirka za bežim tatom. Pri tem seveda ni šlo brez streljanja. Začeli so pokati revolverji in na ul. Pichincha je Jaskega zadela krogla. Avto, na katerem sta se nahajala moža postavbe, je tako zgubil svojega vodnika, med tem pa je Martinez izginil s svojim vozilom. A ni dolgo užival svobodo. V ul. J. B. Alberdi je padel v roke policiji, ki ga je spravila na varno.

Krivo srečanje

V petek zjutraj sta se srečala v ul. Araoz 20-letni Alberto Andaida in 45 let stari Pedro Kausa, ki je Alberta ustavil ter od njega zahteval, naj mu vrne neko vsoto, ki mu jo je bil posodil. Med upnikom in dolžnikom je prišlo do prerekanja, pa je Andaida lopnil par krat svojega nasprotnika s sekiro, ki jo je imel pri sebi, ter mu je zadal težko rano. Napadalca so spravili pod ključ, ranjenca pa so, v težkem stanju, prepeljali v bolnišnico.

Zaradi dedščine

Pretekle dni sta se sprla v ul. 14 de Julio 1237 Ambrosio Frantini, sta 35 let, in Marcelo Grossi, star 60 let. Vzrok spora so bila neka nesporazumljenja zaradi dedščine, do katere sta oba imela pravico. V prepiru je Grossi s strelom iz samokresa težko ranil Frantinija, kateri, dasi je krvavel, je besen skočil na starca, mu iztrgal iz rok samokres ter ga z njim tako močno udaril, da so morali oba prepeljati na rešilno postajo v Villa Devoto.

Smrt radi opeklin

V ponedeljek je po hudih bolečinah umrla v bolnišnici Ramos Mejia Pastora López, stanujoča v ul. Gen. Urquiza 458, ki se je bila prejšnji dan močno opekla, ko je v kuhinji pripravljala z nafto neko zmes za čiščenje.

Naslednjega dne pa je izdihnila, tudi na posledicah opeklin, v bolnišnici Pirovano neka Anastasia Gonzalez. Prižigala je „calentador“, ko se ji je vnela obleka, da je bila na mah vsa v plamenih. Na pomoč ji je pritekel njen mož. Med tem ko ji je on skušal pomagati, je „calentador“ eksplodiral, tako da je bil tudi mož ves v zubljih. Kakor smo že uvodoma povedali, je žena umrla, mož pa je v bolnišnici in je njegovo stanje zelo nevarno.

Ker ni plačeval stanovanja

V ul. Cabrera 3008 je stanoval Oskar Kolčevski, ki je bil že dalj časa brez dela, pa radi tega ni mogel plačevati najemnine. Hišni oskrbnik Jaime Krital je dopoldne, v nedeljo, prišel v njegovo sobo, da bo kaj izterjal, pa je tako prišlo do prerekanja, v katero so posegli tudi oskrbnikova žena in otroci. Od besed, ki so postajale vsak hip hujše, je prišlo do dejanj. Krital in njegovi so navallili na najemnika, ki je tedaj izvel revolver ter začel

Opozorilo vsem, ki prejemajo list

Upravništvo poziva vse one rojake, ki prejemajo „Novi list“, naj čim prej poravnajo naročnino, če pa tega trenutno ne morejo storiti, naj nam dostavijo spodaj natiskano izjavo, primerno izpolnjeno in podpisano. Pošljejo naj jo na naslov:

NOVI LIST, Lavalle 341, Capital

To opozorilo, seveda, ne velja za one, ki so naročnino že plačali ali pa so nam pisali.

Onim, ki se temu pozivu ne bodo odzvali, bomo list ustavili. In naj ne bo potem nobene zamere, ker mi smo storili svojo dolžnost ter jih opozorili.

NOVI LIST

LAVALLE 341 — BUENOS AIRES

Upravništvu sporočam, da se naročam na Novi list. Naročnino bom poravnal(a) v mesecu

List prejemam od

Podpis

Naslov:

Datum

Clínica Médica "Brown"

ZDRAVI:

SPOLNE BOLEZNI: Kapavico in sifilis

KRVNE BOLEZNI: Slabo kri in obnemoglost

ZELODEC: Črevesne bolezni, kislino in bolezni na jetrih
Kostne bolezni, revmatizem, bolezní nosa, ušes in grla,
živčne bolezni in glavobol, nadalje vse

ŽENSKÉ IN OTROŠKE BOLEZNI

X-žarki, ultraviolečni žarki in diatermija
Laboratorij za krvne analize

Sprejemamo: od 10. do 12. in od 15. do 21.
Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

PREGLED SAMO 2 PESA

Almirante Brown 1039

streljati. Ranil je dva otroka, ki so ju morali prepeljati v bolnišnico Fernandez, dočim je policija aretirala Kolčevskega ter Kritala in njegovo ženo.

O smrti Pauline Sopsovičeve

Glede smrti zlatarjeve hčerke Pauline Sopsovič, o kateri smo poročali že v zadnji številki našega lista, je policija dognala doslej naslednje: V dogodek, ki je bil sprva tako zelo zagoneten in ki tudi sedaj še ni popolnoma pojasnjen, je bil zapleten Miguel Soria, ki je izjavil, da je bil usodnega dne prišel v

trgovino s svojim prijateljem Oscarjem Villegasom z namenom, da bi odnesel nekatere dragocenosti. Paulina, ki se je bila prej za hip odstranila, ju je zapazila ter vzela samokres iz predala in namerila nanju. Soria da je tedaj skočil proti njej, da bi ji iztrgal iz rok nevarno orožje, a da je med tem že počil strel, ki je zadel Paulino, ker ji je bil on vprav v tistem hipu okrenil roko. Policija pa še ni popolnoma uverjena, marveč bi rada vedela, kako razlaga krvavi dogodek Villegas, ki je pobegnil in ga sedaj zasleduje varnostna oblast.

Mati, ki je imela 29 otrok. Žena avstrijskega državnega predsežnika Miklasa je prišla pozdraviti v neko dunajsko kliniko gospo Uhrmannovo, da ji čestita k rojstvu njenega devt in dvajsetega otroka.

DARUJEM

povečano sliko v barvah za vsakih 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 dalje. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih.

JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA" — Sava Jovanović
San Martín 608, Buenos Aires

DROBNE VESTI

KAKO VLADAJO JAPONCI NA KOREJI

Pretekli teden se je zaključil v Soulu, na Koreji, proces proti veliki skupini komunistov, ki so bili obdolženi, da so sodelovali pri atentatu v Tsin-Tau. Dva in dvajset obtožencev je bilo obsojenih na smrt, dvajset drugih na dosmrtno ječo, 203 obtoženci pa so dobili od enega do 25 let ječe.

VELIKE POPLAVE NA KITAJSKEM

V kitajskih provincah Hopej in Hunan so bile v preteklem tednu velike poplave, pri katerih je utonilo, kakor poročajo iz Šanghaja, okrog deset tisoč oseb. Na tisoče prebivalcev so brez strehe ter izpostavljeni hudemu mrazu in lakoti. Oblasti se trudijo, da bi olajšale gorje, ki so ga povzročile vode Rumene reke.

DNEVNIKI V TRETJEM "RAJHU"

Od prejšnjih 2700 dnevnikov v Nemčiji jih sedaj izhaja le še 1200. In še pri teh je strašno padla naklada, ker ljudje nimajo veselja do komandiranega in cenzuriranega časopisja. Prej se je dnevno tiskalo skoraj 1 milijardo eksemplarjev, toda 1. oktobra letos le še 300 milijona. Število urednikov se je od 19.200 skrčilo na 5.300. „Berliner Morgenpost“, ki je prej dosegal naklado 750.000, se tiska sedaj v 200.000 izvodih. „Berliner Tageblatt“ je od 250.000 padel na 25.000. „B. Z. am Mittag“ je šla od 200.000 nazaj na 60.000. To so le nekateri berlinski listi. Se hujše nazadovanje je seveda v provinci, kjer cenzura enako drži časopisje.

ŽALOSTEN KONEC RUSKIH RAZISKOVALCEV STRATOSFERE

Pretekli terek so ruski letalci in učenjaki izvršili nov polet v stratosfero. Po približno treh urah so iz ogromnega balona „Syriusa“ javili brezžično, da se nahajajo 20.600 metrov nad morsko gladino. Obenem so letalci poslali s te ogromne višine, v katero se do takrat še ni dvignil nihče, svoj pozdrav vsrskemu komunističnemu kongresu v Moskvo. Štirideset minut pozneje je „Syrius“ nastopil svojo pot navzdol; začel se je spet približevati zemlji. Pozneje pa ni bilo o raziskovalcih stratosfere nobene vesti več, pa so se radi tega začeli bati za njihovo usodo. Te bojazni so bile, žal, upravičene.

Proti večeru je gondola, ki se je bila odtrgala od balona, treščila ob tla v bližini Potijskega Ostroga, vzhodno od Moskve. Nesrečni letalci, ki so se bili dvignili v stratosfero, da obogatijo znanost, so žrtvovali svoja življenja. Ponesrečenci so: znani letalec Pavel Federosenko, inž. Andrej Vasenko, ki je zgradil gondolo, Ilija Užiskin, fizik ter član leningradske akademije znanosti.

Vest o nesreči je naredila velik vtis ne samo na Ruskem, marveč tudi v inozemstvu.

OBLETNICA NAJSTAREJŠEGA DNEVNIKA NA SVETU

„Peking Gazette“, najstarejši dnevnik na svetu, je obhajala svojo 1000 letnico. Slavnostna številka je objavila različne zanimive spomine in številke. Med drugim je bilo objavljanih v teku 600 let 1797 so-trudnikov lista, ki so se pregrešili „zopet sveto vljudnost in s tem žalili čast kitajskega naroda.“

Poslanik Trojanovski, prvi zastopnik sovjetske vlade v Washingtonu

Slovenske knjige

V naši upravi so na prodaj sledeče slovenske knjige:

- Baukart: Slovenski Robinson, povest, trdo vez. 1.20
 Dimnik: Kralj Aleksander, trdo vez. 3.—
 Gangl: Sin, drama trdo vez. 1.80
 „Beli rojaki, črtice. 1.50
 Golar: Kmečke povesti, trdo vez., 2. izd. 2.—
 „Pastirjeva nevesta, povesti in romance, trdo vez. 1.60
 Jelenec: Spomini 1914—1918, trdo vez. 3.—
 Jug: Izseljenec. 1.50
 Kellermann: Tunel, roman. 2.—
 Orel: Pasti in zanke, kriminalni roman. 1.50
 Pugelj: Zakonci, trdo vez. . 1.80
 Poljanec: Sisto e Sesto, povest iz Abrucev. 0.90
 Rape: Tisoč in ena noč, trdo vez. 4.—
 Sič: Narodne noše. 2.—
 Šilih: Nekoč je bilo jezero, bajka, trdo vez. 3.—
 Vašetova: Mejaši, povest iz davnih dni, trdo vez. . . . 2.—
 Zorec: Pomenki. 1.20
 „Zmote in konec gospodične Pavle. 1.20
 Pripovedne slovenske narodne pesmi, trdo vez. 2.50
 Ročni spisovnik; obrtna, trgovska in ljubavna pisma. 1.—
 Tolažba dušam v vicah, molitvenik. 1.50
 Marija kraljica sre, molitvenik. 2.—

OPOZORILO

Za naročila po pošti treba dodati za eno knjigo še 30 centavov, za dve pa 40.

MALI OGLASI

TRADUCTORA PUBLICA NACIONAL
 Milica D. Hočvar
 dipl. na tuk. univerzi, se priporoča za vsako-vrstne prevode dokumentov in kakršnihkoli drugih listin. Prevodi so pravomočni pred tuk. oblastmi.
 Tucumán 586, U. T. 31 Retiro 3168

ČREVLJARNICA

Izdelujem in popravljam vsake vrste črevljev. Delo z jamčeno. Priporoča se Anton Lukač, Maturin 2756 (dve kvadri od postaje La Paternal) U. T. 59 La Paternal 4090.

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADA LJ

Specialist v modernem slikanju. Facundo Quiroga 1275 Dock Sud

KROJAČNICA IN TRGOVINA

raznovrstnega blaga se priporoča
 SEBASTIAN MOZETIČ
 Osorio 5025 — Paternal

IZKUŠENA SLOV. BABICA

diplomirana v Pragi in Bs. Airesu ter specializirana za vse ženske bolezni. Deluje že 25 let, bivačica v bolnišnici J. Fernández
 Filomena Beneš Bilek
 Calle Lima 1217, 3 kvadre od Plaza Constitución — U. T. 23 (B. Ord.) 3389

OLGA VASILENKO

Modistka

Buenos Aires, San Martin 522

II. nadstr.

NAJCENEJŠE VOZNE LISTKE

za v Jugoslavijo in Italijo ter iz teh držav v Argentinijo boste našli pri

Compañía General de Pasajes

"TRANSOCEAN"

BUENOS AIRES

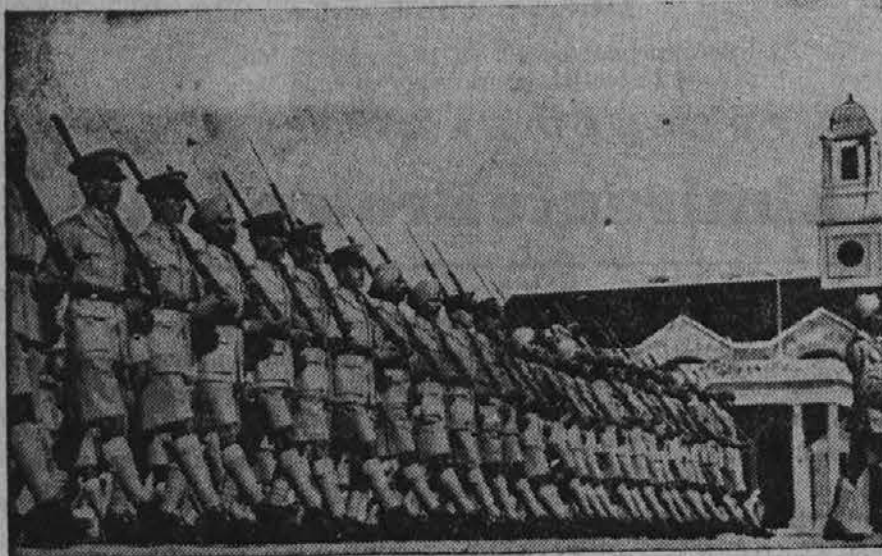
SAN MARTIN 631

Edina pomorskoplovna agencija vaših rojakov
 Ne bo Vas prevarila, niti izkoriščala

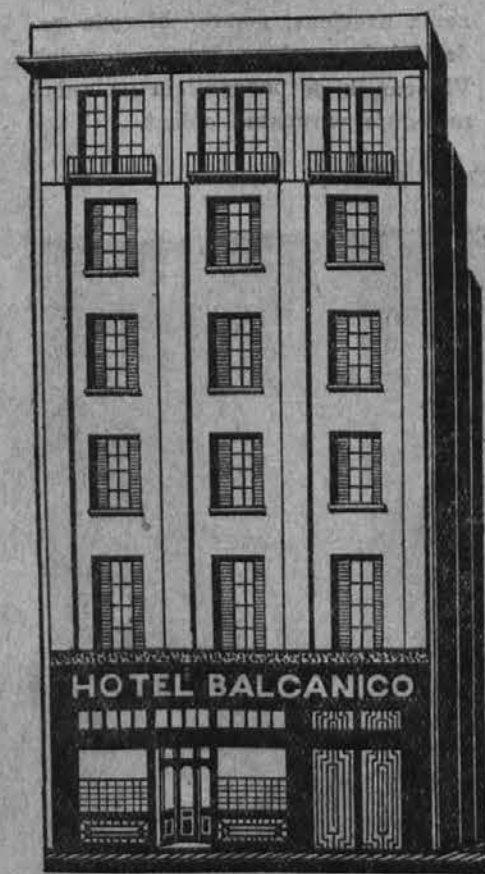
DENARNA NAKAZILA

izvršujemo brez prošnje, najceneje in hitro
 Na nas lahko naslovite pošto in Vam jo mi dostavimo
 Svoji k svojim! Uradujemo od 8. do 19. ure

IVO M. DRINKOVIĆ IN DRUG

Indijski oficirski gojenci defilirajo pred Sirom Philipom Chelwodeom, poveljnikom indijskih čet.

Hotel Balcánico

Lastniki bratje Veljanoviči
 25 DE MAYO 724
 U. T. 31 (Retiro) 3727
 Buenos Aires

Zdrave in zračne sobe za posamezne goste in za družine. Prvovrstna postrežba in zmerne cene

SPOLNE BOLEZNI

Zdravimo kapavico, sifilis, kožne in krvne bolezni ter živčno in spolno slabost
 Razpolagamo z najmodernejšimi zdravstvenimi pripomočki in najnovejšimi napravami.

DIATERMIJA — X-ZARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — LABORATORIJ ZA ANALIZE

HITRO IN SIGURNO ZDRAVLJENJE BREZ BOLEČIN

POSEBEN ODDELEK ZA ŽENSKO

Vodijo ga specializirani zdravniki in babice — Pod ugodnimi pogoji sprejemamo bolnice v popolno oskrbo. — Hitro zdravljenje nerednega čiščenja.

SAMO 40 PESOV

stane popolno zdravljenje kapavice

Zdravimo tudi na tedenske obroke od \$ 5

Gran Instituto Médico Abasto

3284 - CORRIENTES - 3284

II. nadstropje

Specializirani zdravniki, diplomirani na tukajšnjih in na inozemskih univerzah sprejemajo

od 10. do 12. in od 15. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure.